

A person with long blonde hair, wearing a dark jacket, blue jeans, and a backpack, is captured mid-jump over a low, dark stone wall. They are pointing their right arm towards the sky. The background is a soft-focus landscape with green trees and a body of water under a grey, overcast sky. The overall mood is one of freedom and youth.

SYVBAROMETERN 2023

MÅLGRUPPSANALYS REGION SÖRMLAND

**HEJ
SYV.**

**ungdoms
barometern**

VÄLKOMMEN

Välkommen till årets regionala upplaga av SyvBarometern 2023. Till skillnad från den nationella versionen håller du nu rapporten med regionala nedbrytningar i din hand. Den regionala datan jämförs med totalsiffrorna för landets studie- och yrkesvägledare, vilket genomgående inkluderar Syvar från både grundskolan och gymnasiet.

Övergripande presenteras data från årets undersökning. Där så har varit möjligt kompletteras även dessa siffror med data från tidigare års undersökningar, även på regional nivå. Nytt för i år är att studie- och yrkesvägledare inom VUX även ingår i studien! För att möjliggöra tidsjämförelser med tidigare år ingår studie- och yrkesvägledare inom VUX inte i totalsiffrorna för Region Sörmland utan behandlas separat i slutet av rapporten.

I varje kapitelinledning finner du en frågeförteckning över de frågor som besvaras inom respektive kapitel.

Trevlig läsning!

KONTAKT:

Ulrik Hoffman, Expert Utbildning & Kompetensförsörjning
E-post: Ulrik@ungdomsbarometern.se

Gabriella Holm, Hej Syv
E-post: Gabriella@hejsyv.se

REDAKTION/UNGDOMSBAROMETERN:

Ansvarig analytiker: Ida Pettersson & Henrik Jodén
Form och original: Sofie Jonsson

Fakta om undersökningen:

Intervjumetod: Digital enkätundersökning

Målgrupp: Studie- och yrkesvägledare i Sverige

Fältperiod: 25 maj 2023 – 3 juli 2023

Antal intervjuer i studien totalt: 627 st

Antal intervjuer i Region Sörmland: 40 st

Ungdomsbarometern AB © 2023.

Samtliga resultat och slutsatser här presenterade är **copyrightskyddade** och får ej spridas externt utan Ungdomsbarometerns eller Hej Syvs skriftliga tillåtelse.

INNEHÅLL:

KAPITEL 1.

Rollen som studie- och yrkesvägledare 5

KAPITEL 2.

Måluppfyllelse och kvalitet 17

KAPITEL 3.

Innehåll, planering och dimensionering 27

KAPITEL 4.

Samverkan 37

Kapitel 5.

VUX 45

Bakgrund

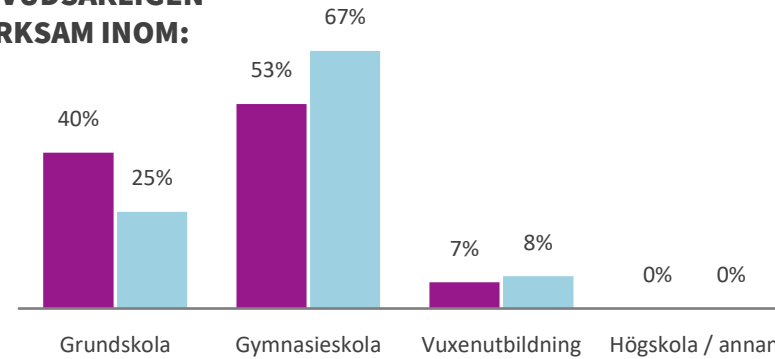
■ Total

Gruppen utgörs av studie- och yrkesvägledare i grund- och gymnasieskolan i hela Sverige.

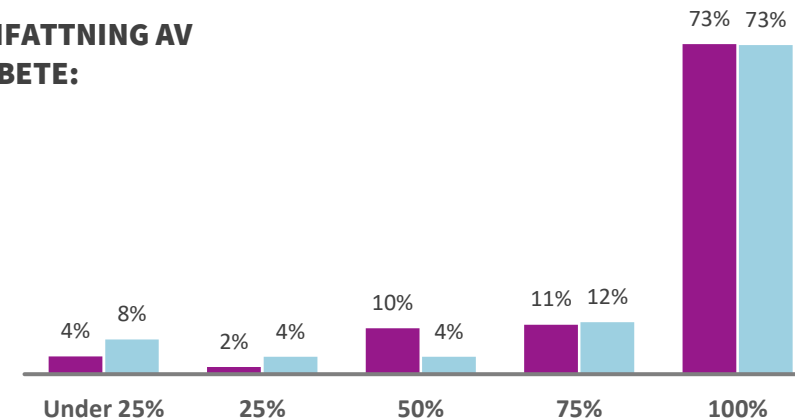
■ Region Sörmland

Gruppen utgörs av studie- och yrkesvägledare i grund- och gymnasieskolan i Region Sörmland. VUX behandlas separat för att möjliggöra tidsjämförelser.

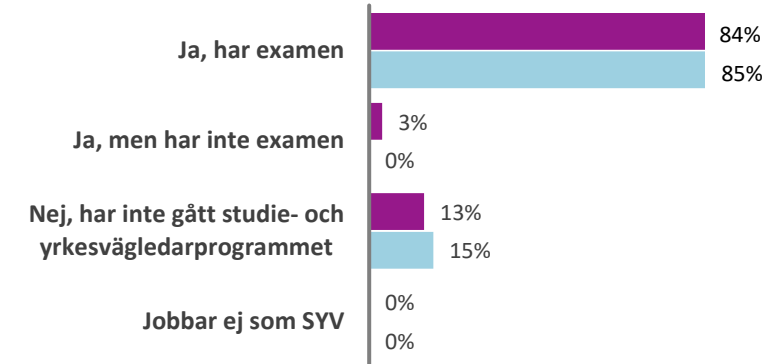
HUVUDSAKLIGEN VERKSAM INOM:

OMFATTNING AV ARBETE:

GÅTT STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDARPROGRAMMET:

01

Rollen som studie- och yrkesvägledare

01

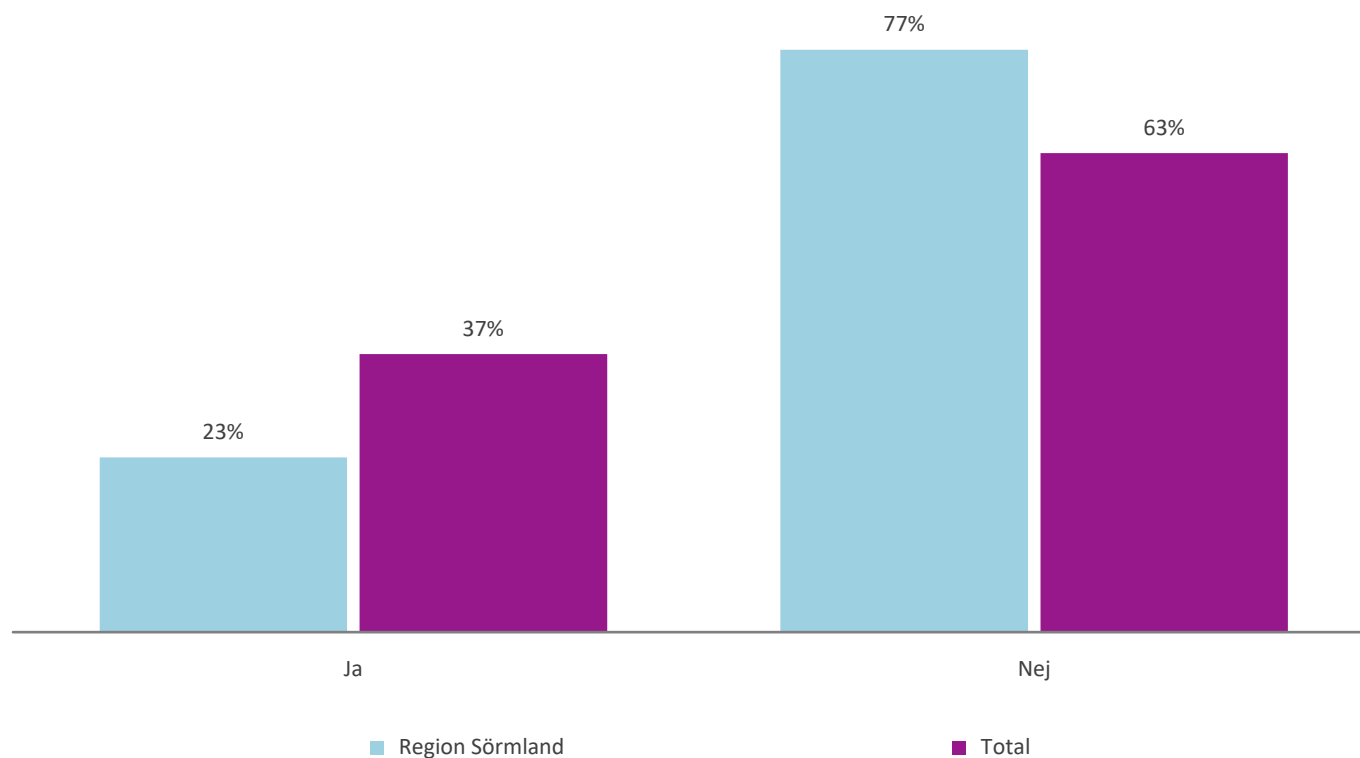
Rollen som studie- och yrkesvägledare

I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

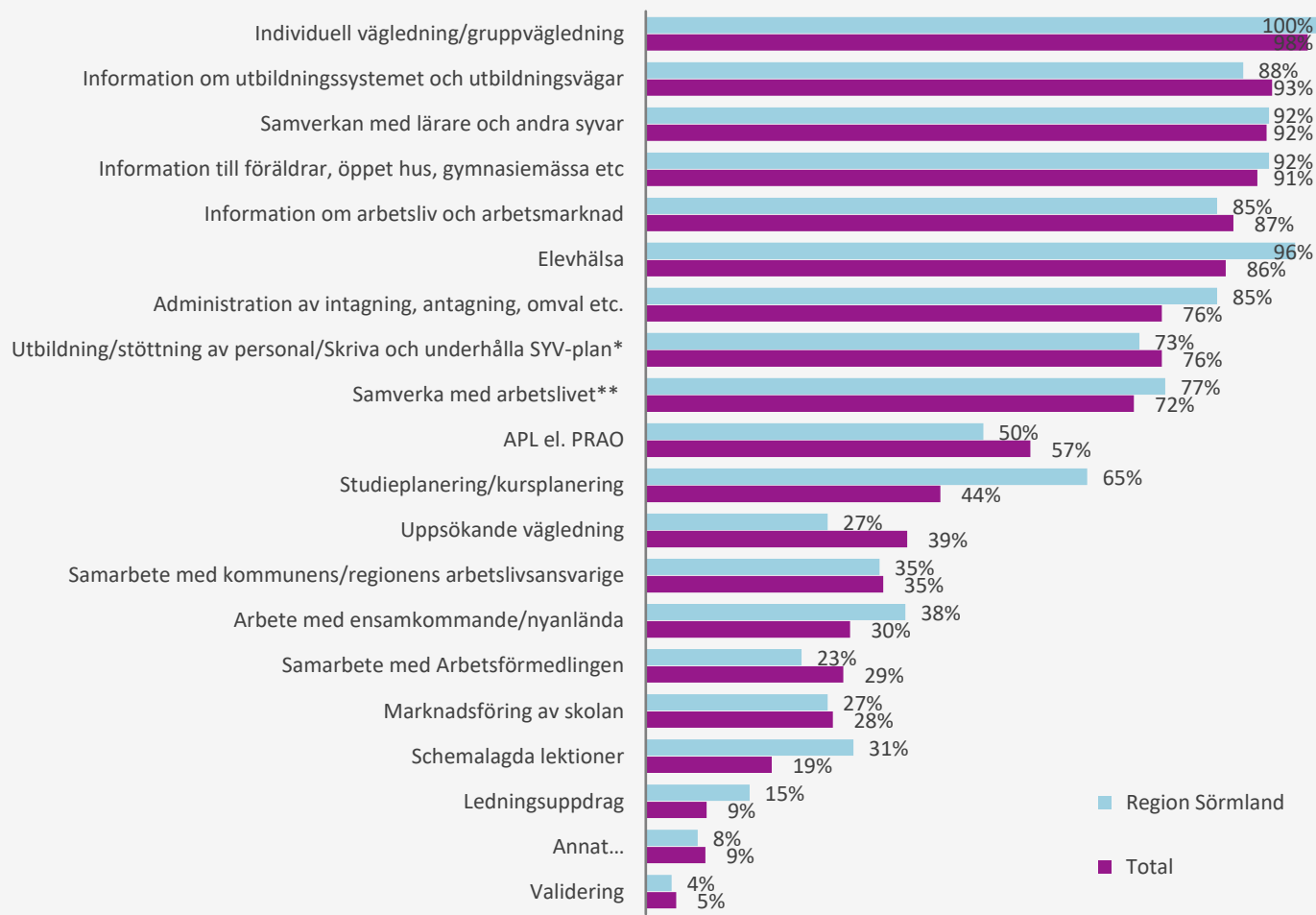
- Har du en arbetsbeskrivning för vad som ingår i din tjänst?
- Vad av följande ingår i din tjänst som SYV?
- Hur skulle du beskriva dina kunskaper om följande i avseenden att kunna möta elevernas vägledningsbehov?
- Inom vilka av följande områden skulle du framförallt vilja öka din kompetens?
- I vilken utsträckning, utifrån din expertroll som Syv, stöttar du lärare/övrig personal och rektor i SYV-arbetet?
- Generellt, hur skulle du beskriva dina möjligheter att få komma in i undervisningen (med eget ansvar för innehållet)?
- Upplever du att du får det stöd och den hjälp du behöver i studie- och yrkesvägledningen av skolledningen?
- Upplever du att SYV är hela skolans ansvar på din skola eller inom din verksamhet?

Betydligt färre i Region Sörmland uppger att de har en arbetsbeskrivning jämfört med riket i stort

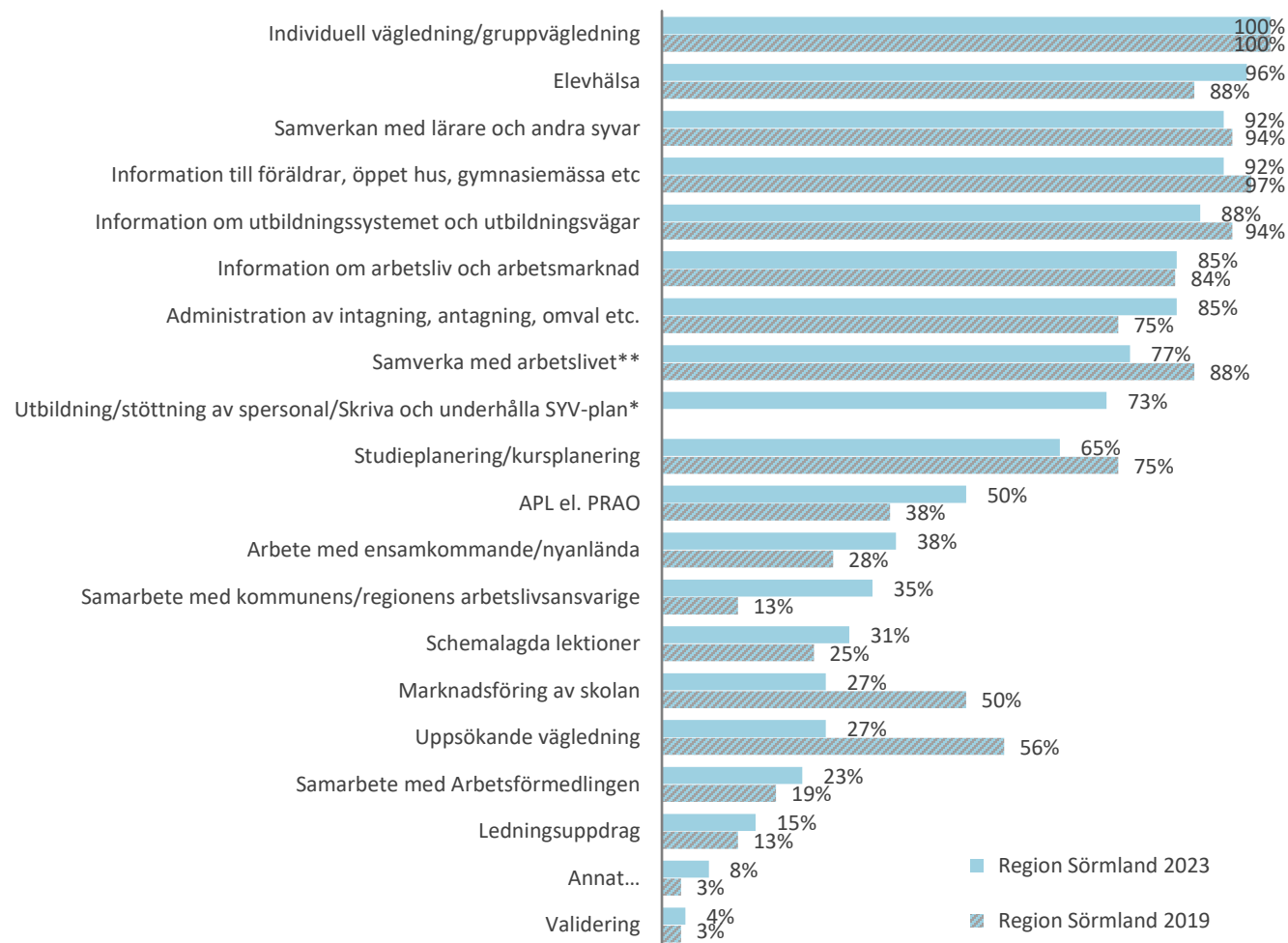
Har du en arbetsbeskrivning för vad som ingår i din tjänst?

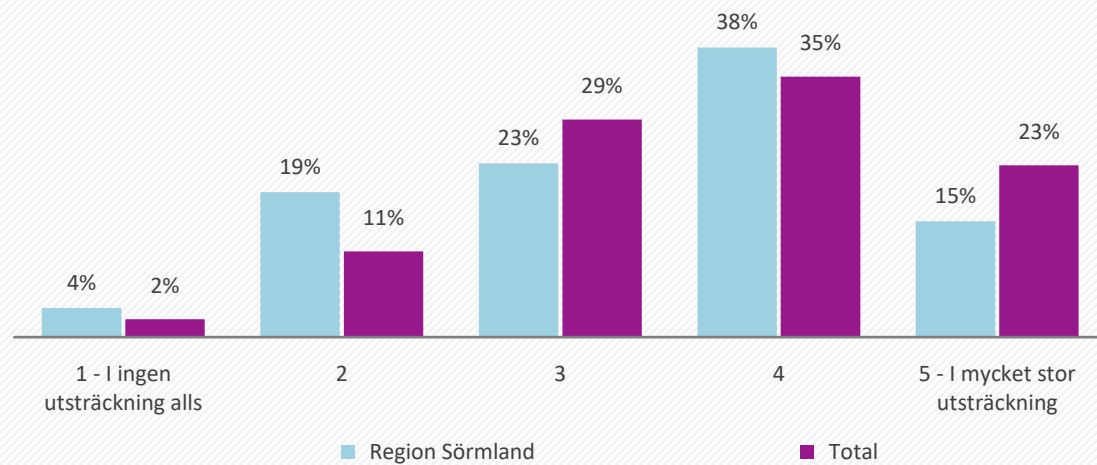
Elevhälsa, studieplanering/ kursplanering samt schemalagda lektioner är arbetsuppgifter som sticker ut i Region Sörmland

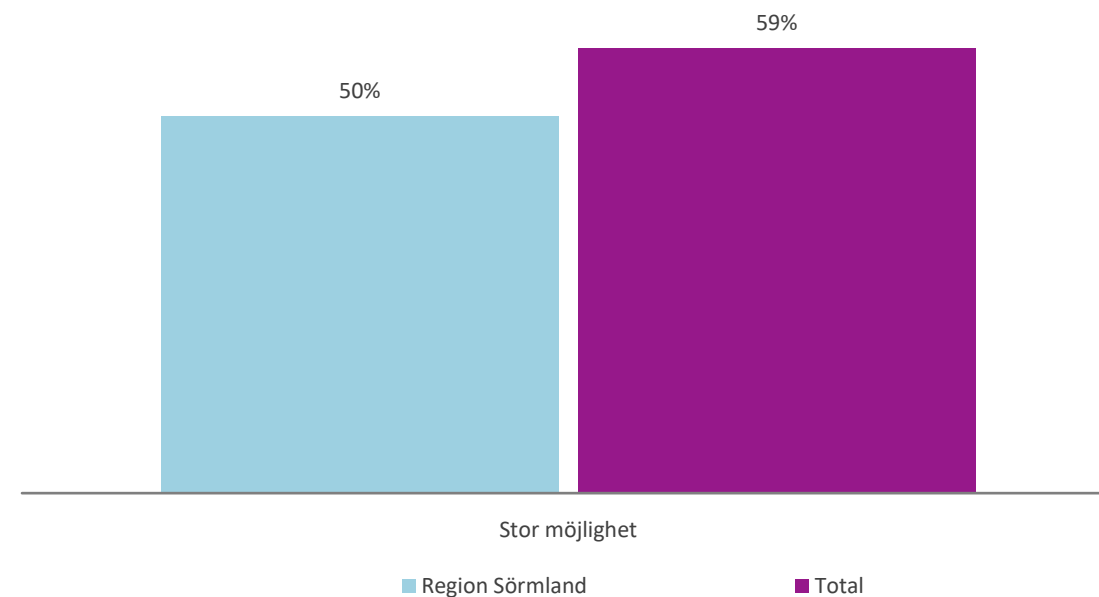
Samverkan med arbetslivet har ökat över tid samtidigt som samarbetet med arbetsförmedlingen minskat i regionen

Drygt hälften av Syvar i Region Sörmland uppger att de stöttar lärare/rektorer i stor utsträckning

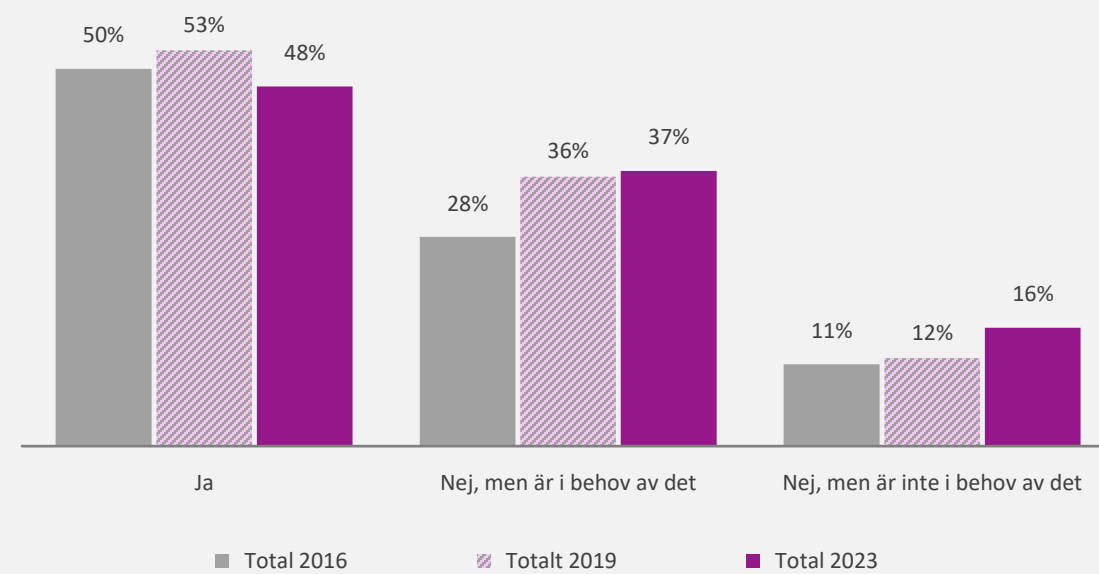
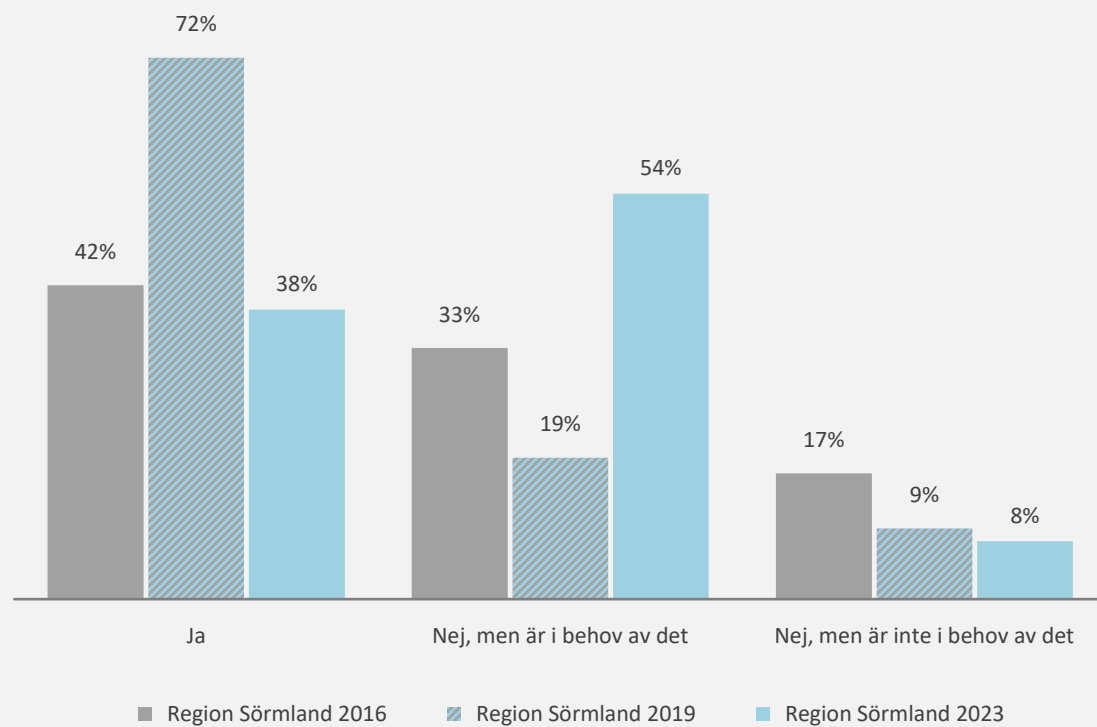

Färre än totalt i Region Sörmland anser att de har goda möjligheter att få komma in i undervisningen

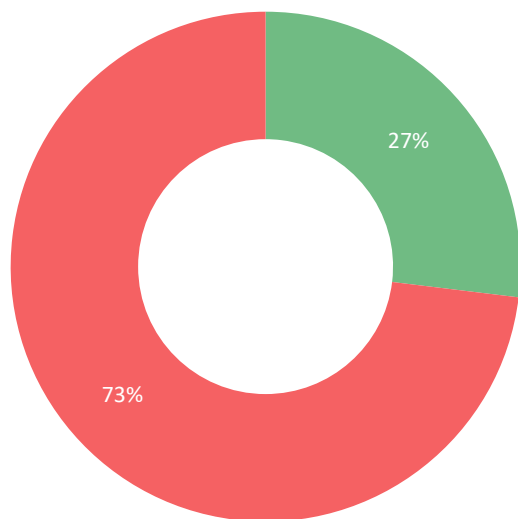

Sett över tid är det stora förändringar över åren i andelen Syvar i Region Sörmland som upplever att de får det stöd och den hjälp de behöver, nationellt är det mer stabilt

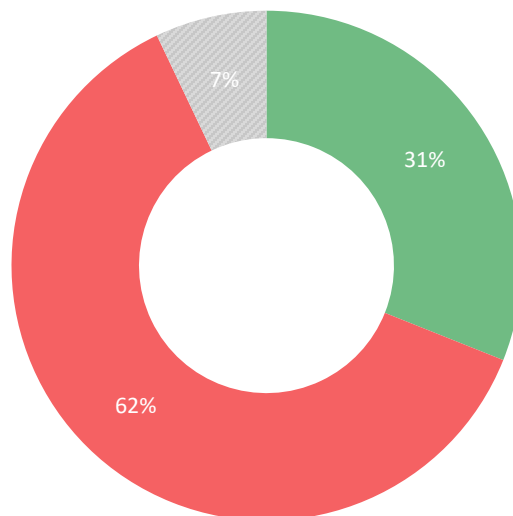
Upplever du att du får det stöd och den hjälp du behöver i studie- och yrkesvägledningen av skolledningen?

Något fler i Region Sörmland upplever att SYV inte är hela skolans ansvar på sin skola/verksamhet

Region Sörmland

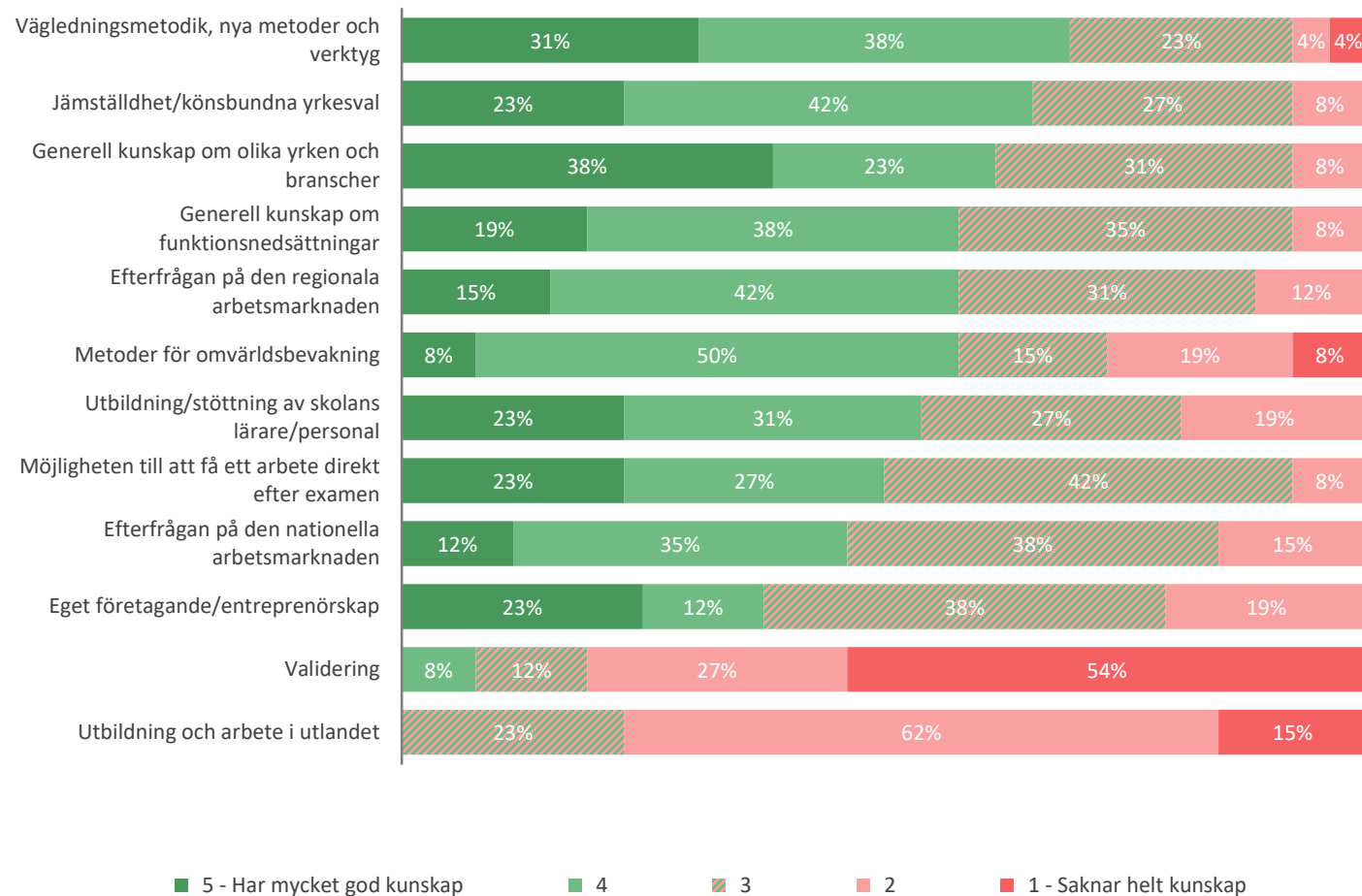

Total

■ Ja ■ Nej ■ Osäker/vet inte

Jämnt i toppen när Syvar i Region Sörmland betygsätter sin kunskap

För totalsiffror, se nationella rapporten!

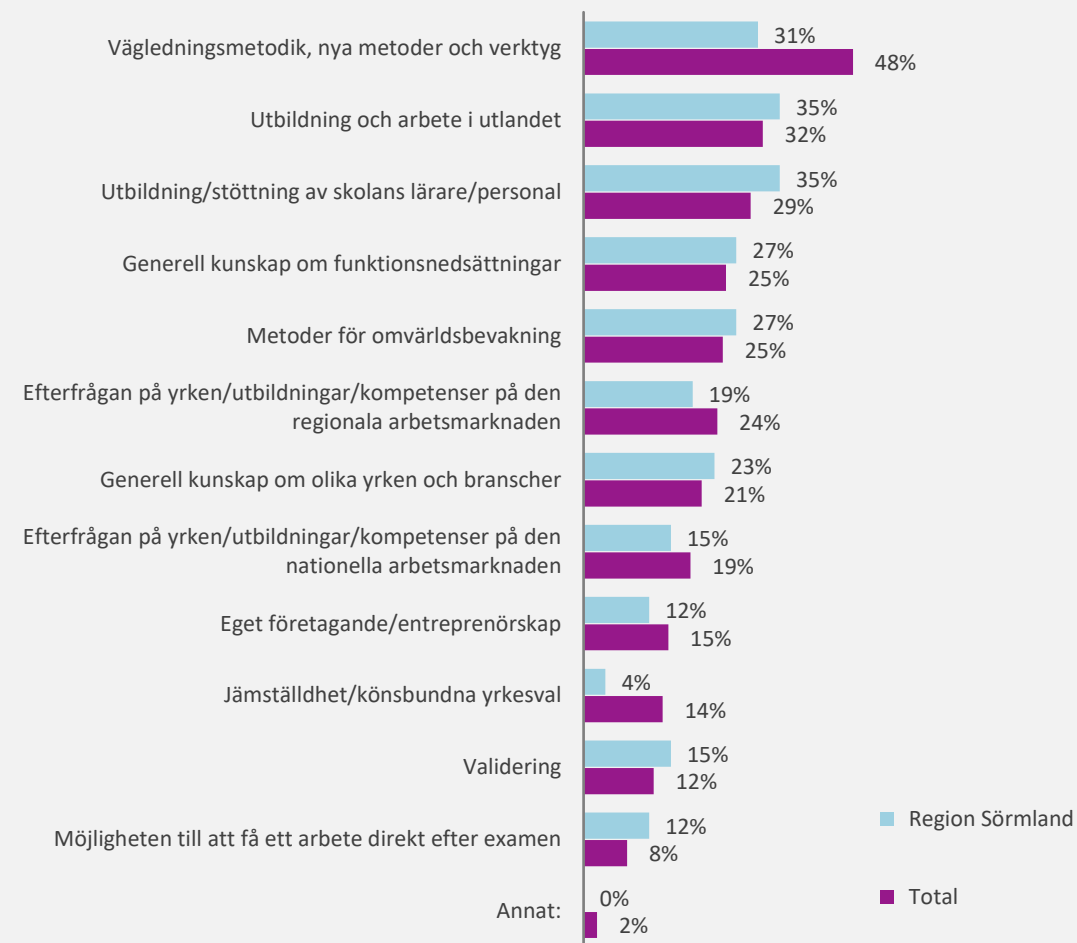
Syvar i Region Sörmland uppger lägre kunskapsnivå än i övriga landet

	Goda kunskaper	Total	Region Sörmland
1.	Generell kunskap om olika yrken och branscher	79%	62%
2.	Jämställdhet/könsbundna yrkesval	73%	65%
3.	Möjligheten till att få ett arbete direkt efter examen	71%	50%
4.	Efterfrågan på den regionala arbetsmarknaden	64%	58%
5.	Vägledningsmetodik, nya metoder och verktyg	64%	69%
6.	Efterfrågan på den nationella arbetsmarknaden	58%	46%
7.	Utbildning/stöttning av skolans lärare/personal	56%	54%
8.	Generell kunskap om funktionsnedsättningar	55%	58%
9.	Eget företagande/entreprenörskap	38%	35%
10.	Utbildning och arbete i utlandet	13%	0%
11.	Validering	8%	8%

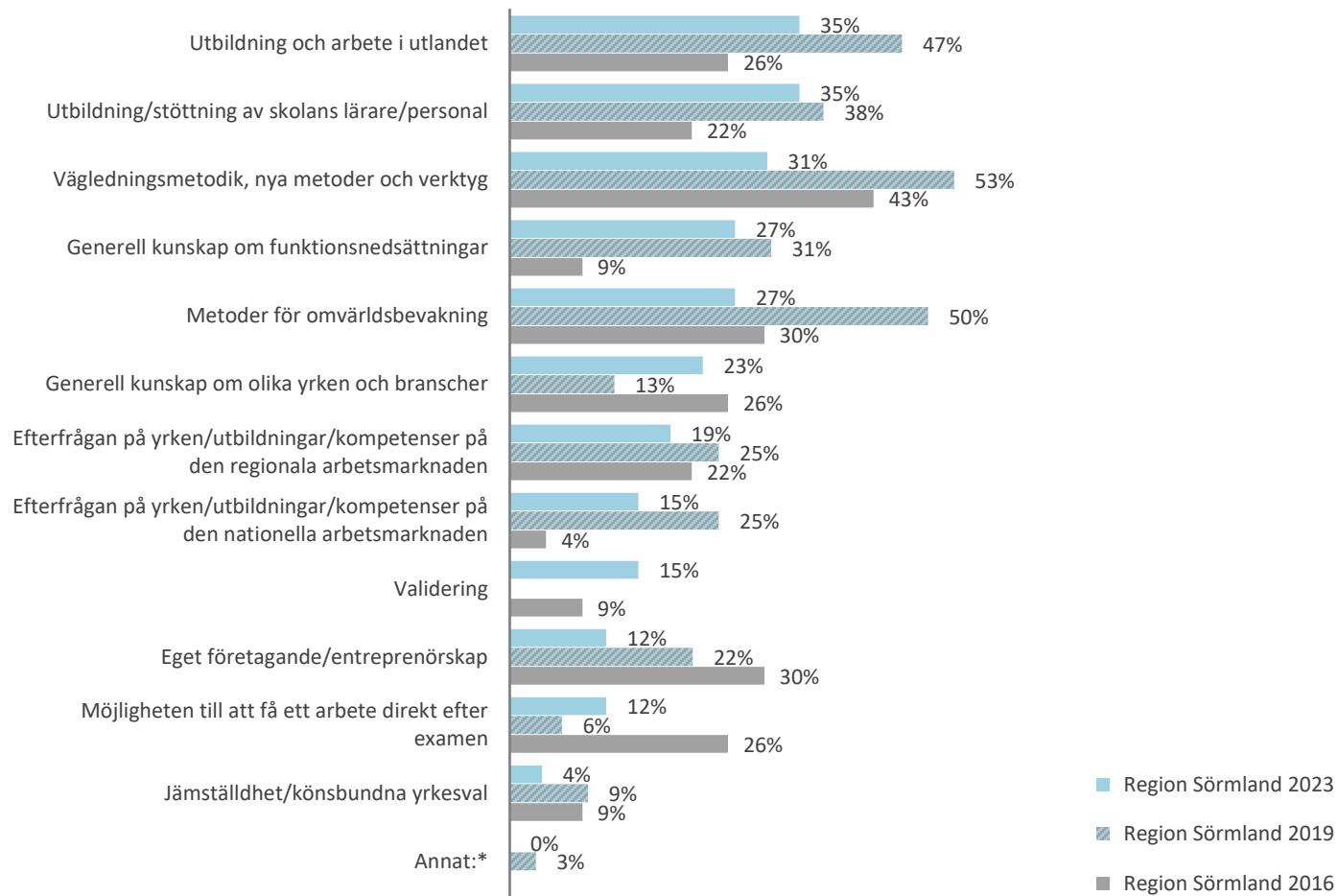

Trots lägre kunskapsnivå är det få saker som Syvar i Region Sörmland är mer angelägna att lära sig

Stora skillnader i vad Syvar i regionen har efterfrågat för kompetens under de senaste sju åren

A teacher with glasses and a light-colored blazer stands in a classroom, pointing with a red pen at a large world map displayed on a screen. In the foreground, two students are seated at a desk, looking towards the teacher. One student on the left has their hand raised. The classroom environment includes a chalkboard, a globe on a desk, and various educational materials.

02

MÅLUPPFYLLELSE OCH KVALITET

02

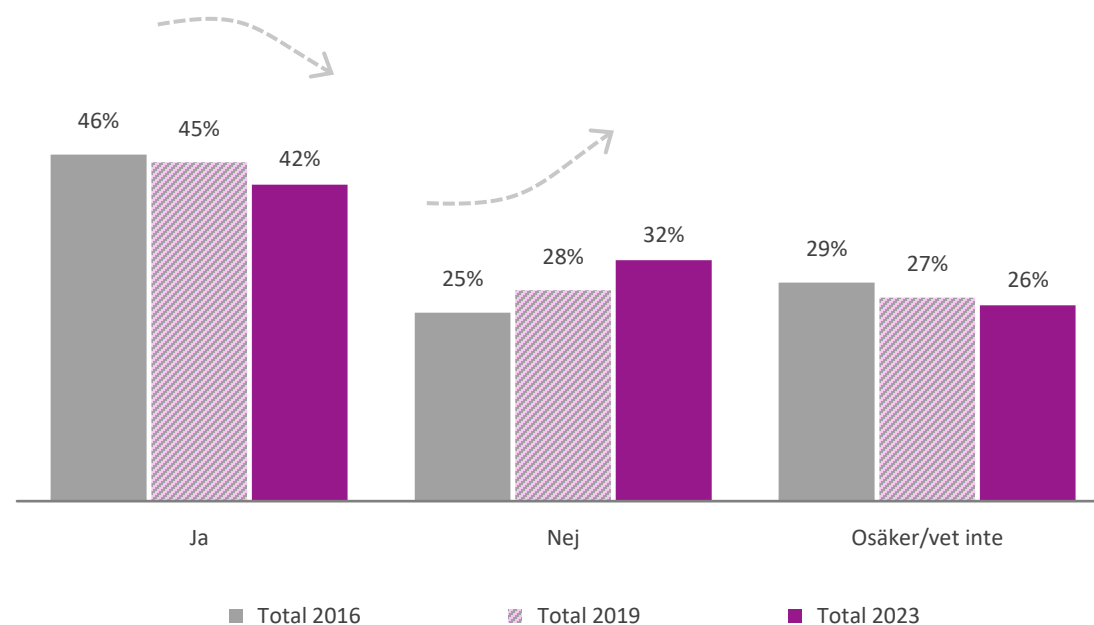
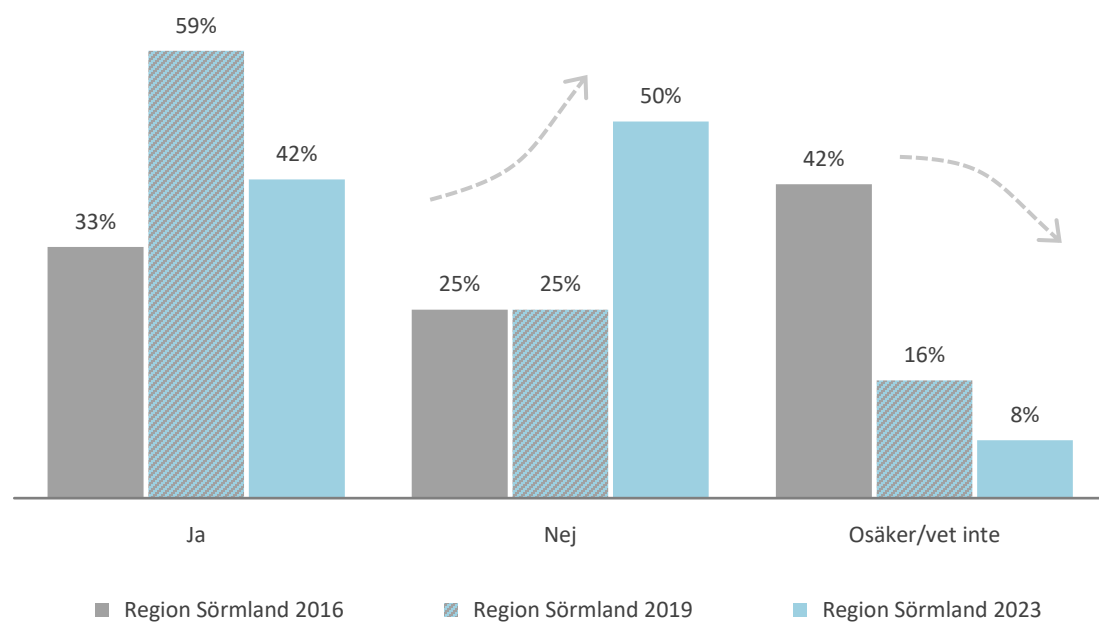
Måluppfyllelse och kvalitet

I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

- Ingår studie- och yrkesvägledningen i det systematiska kvalitetsarbetet på din skola/verksamhet?
- Finns det tydliga mål med studie- och yrkesvägledningen på din skola eller inom din verksamhet?
- Ta ställning till hur väl följande påståenden stämmer in på din skola eller verksamhet (påståenden)
- Ta ställning till hur väl följande påståenden stämmer in på din huvudman (påståenden)
- Har du eller annan personal på din skola de senaste åren deltagit i någon utbildning, projekt eller använt er av något material som syftar till att utveckla SYV-verksamheten?
- Kan du ge exempel på utbildning, projekt eller material ni deltagit i eller tagit del av?

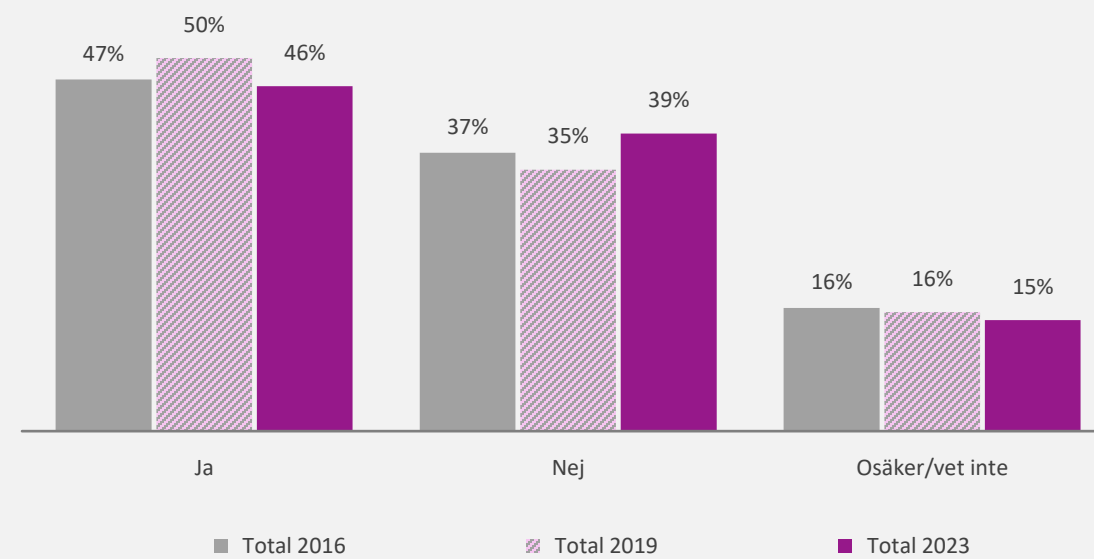
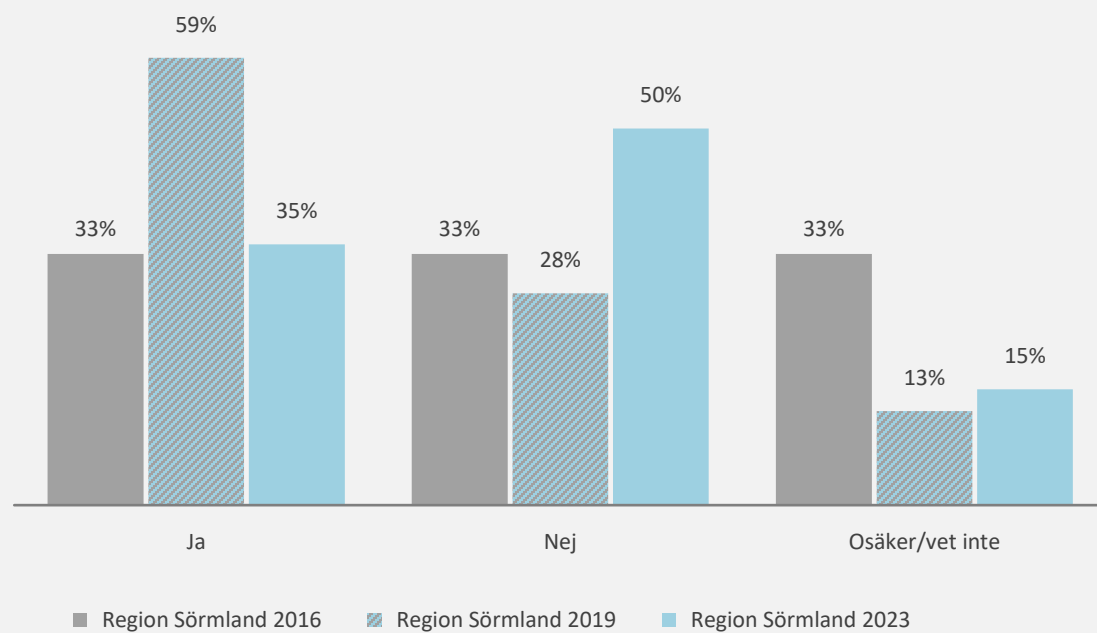
I Region Sörmland är det betydligt fler som i år svarar att studie- och yrkesvägledningen inte ingår i kvalitetsarbetet på skolan/verksamheten jämfört med tidigare år

Ingår studie- och yrkesvägledningen i det systematiska kvalitetsarbetet på din skola/verksamhet?

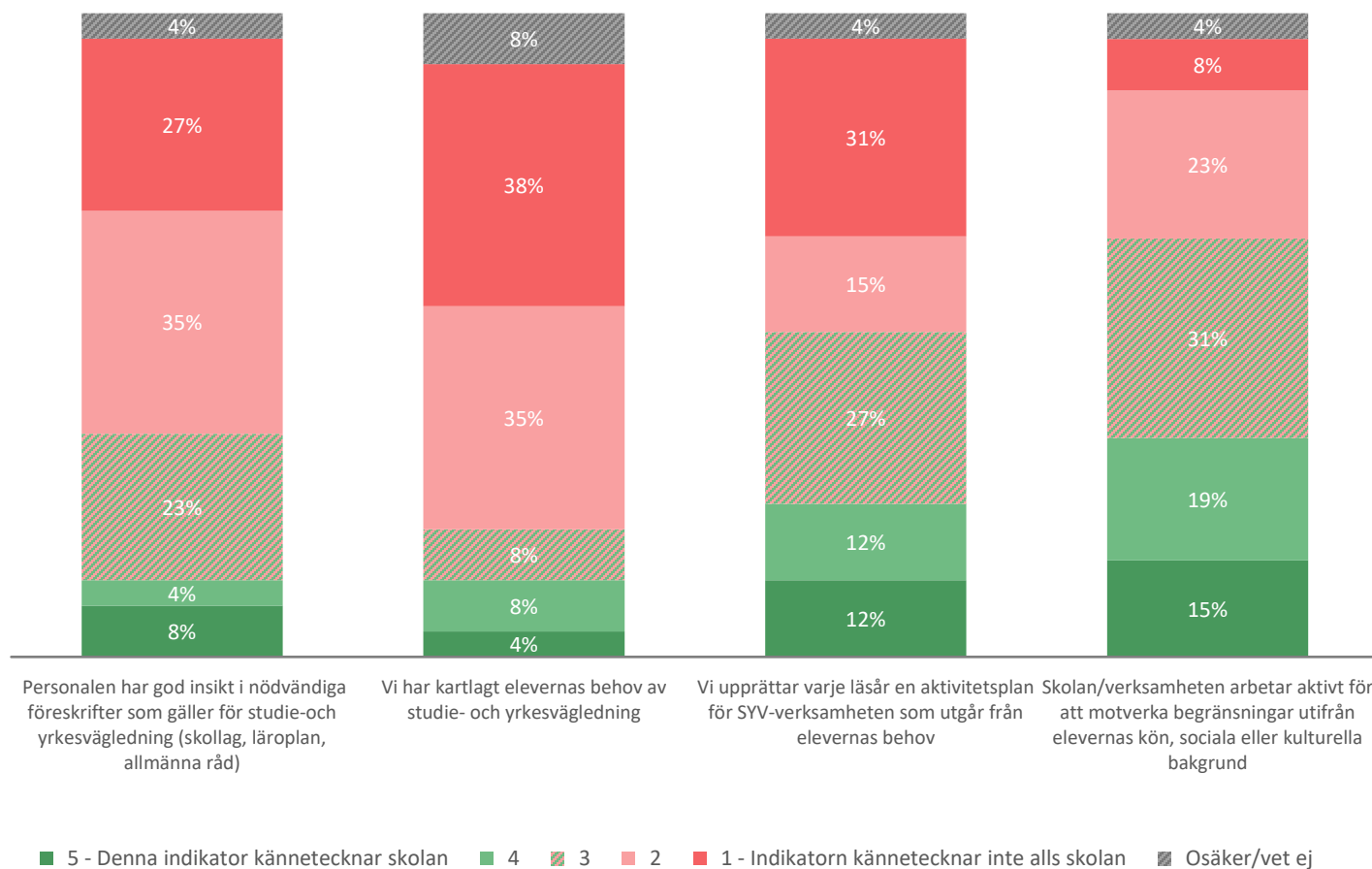

Färre i Region Sörmland svarar att det finns tydliga mål för studie- och yrkesvägledningen än för fyra år sedan

Finns det tydliga mål med studie- och yrkesvägledningen på din skola eller inom din verksamhet?

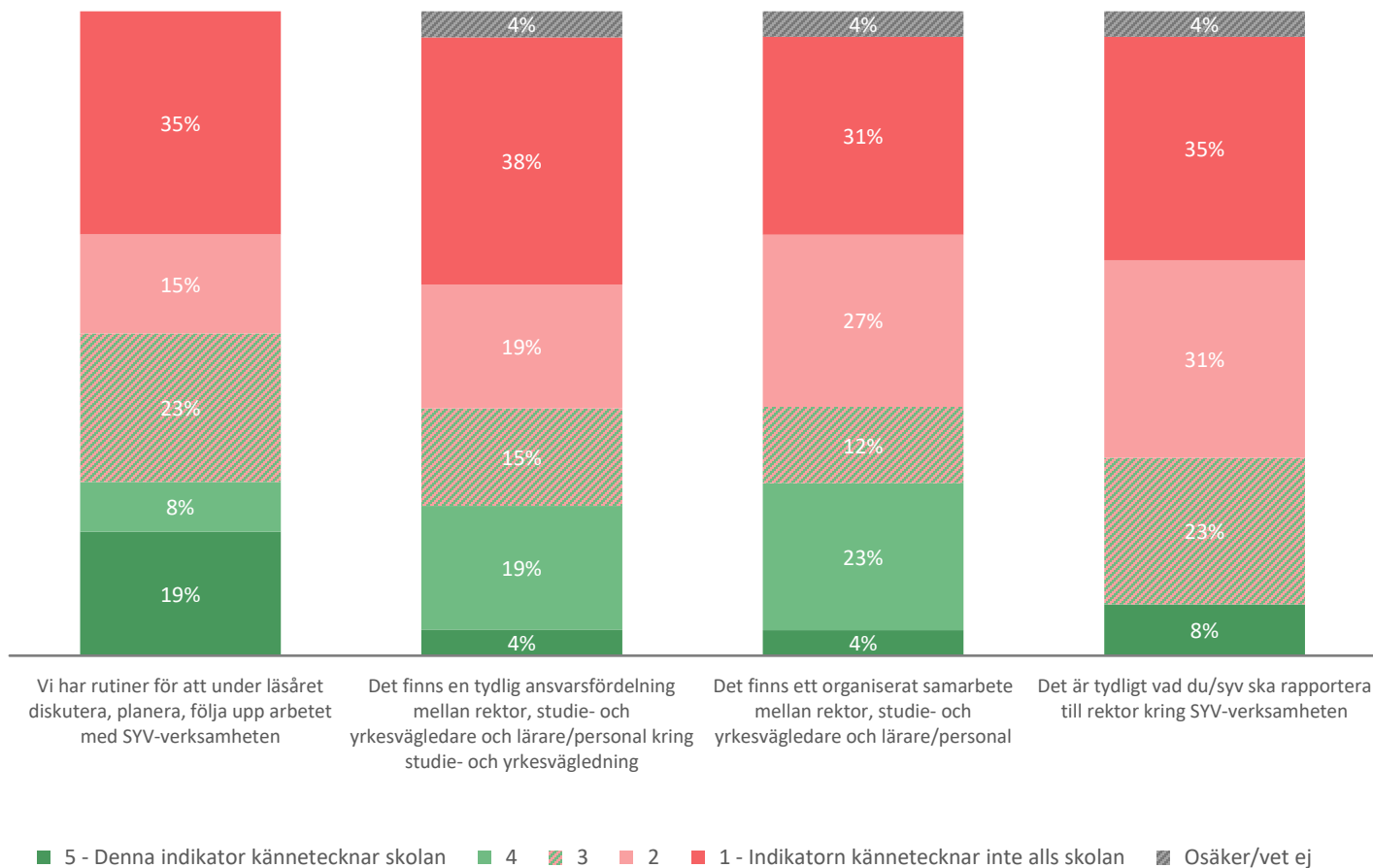
Kvalitetsindikatorer för SYV i Region Sörmland: Skolnivå

För totalsiffror, se nationella rapporten!

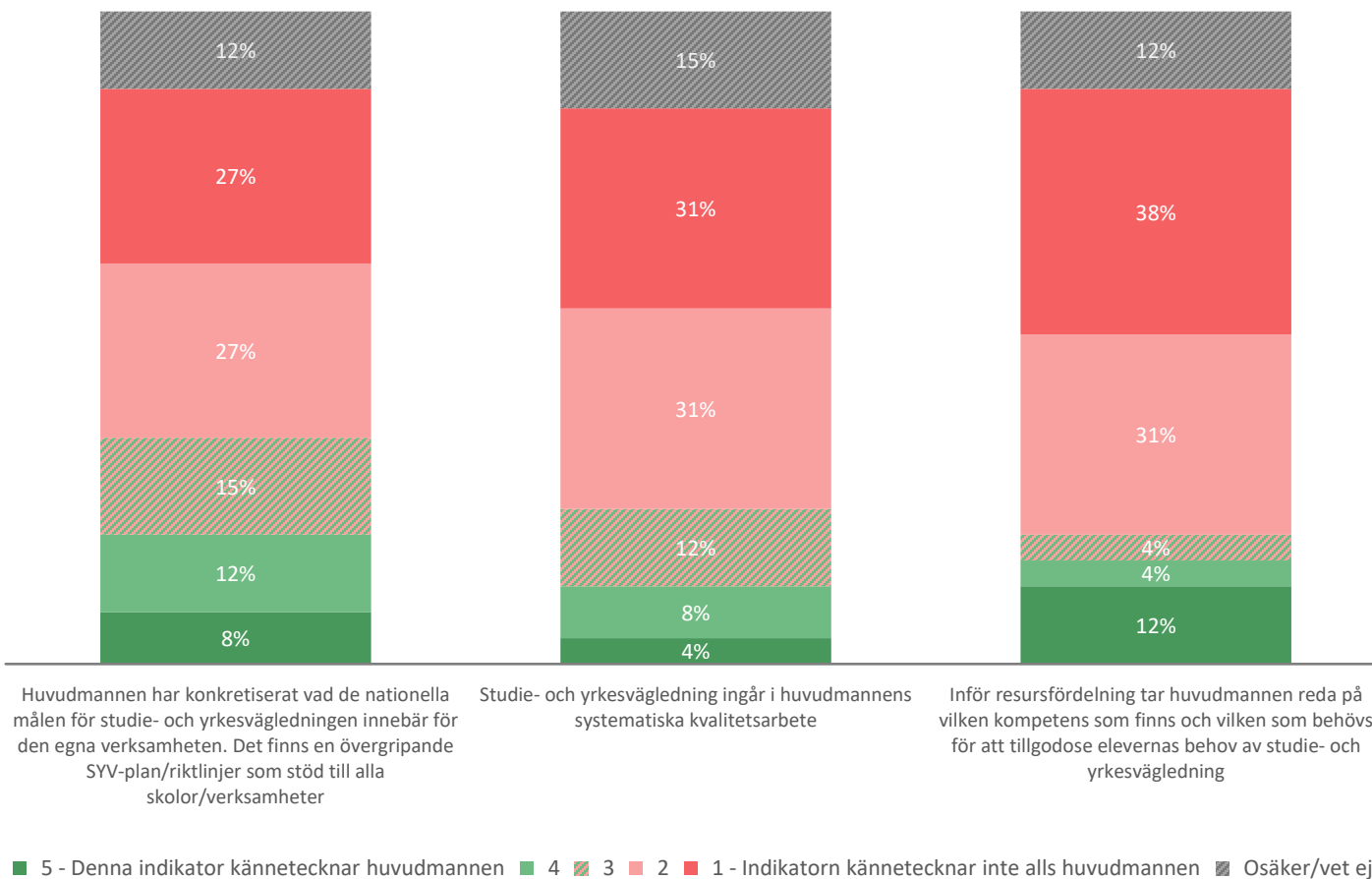
Kvalitetsindikatorer för SYV i Region Sörmland: Skolnivå

För totalsiffror, se nationella rapporten!

Kvalitetsindikatorer för SYV i Region Sörmland: Huvudmannanivå

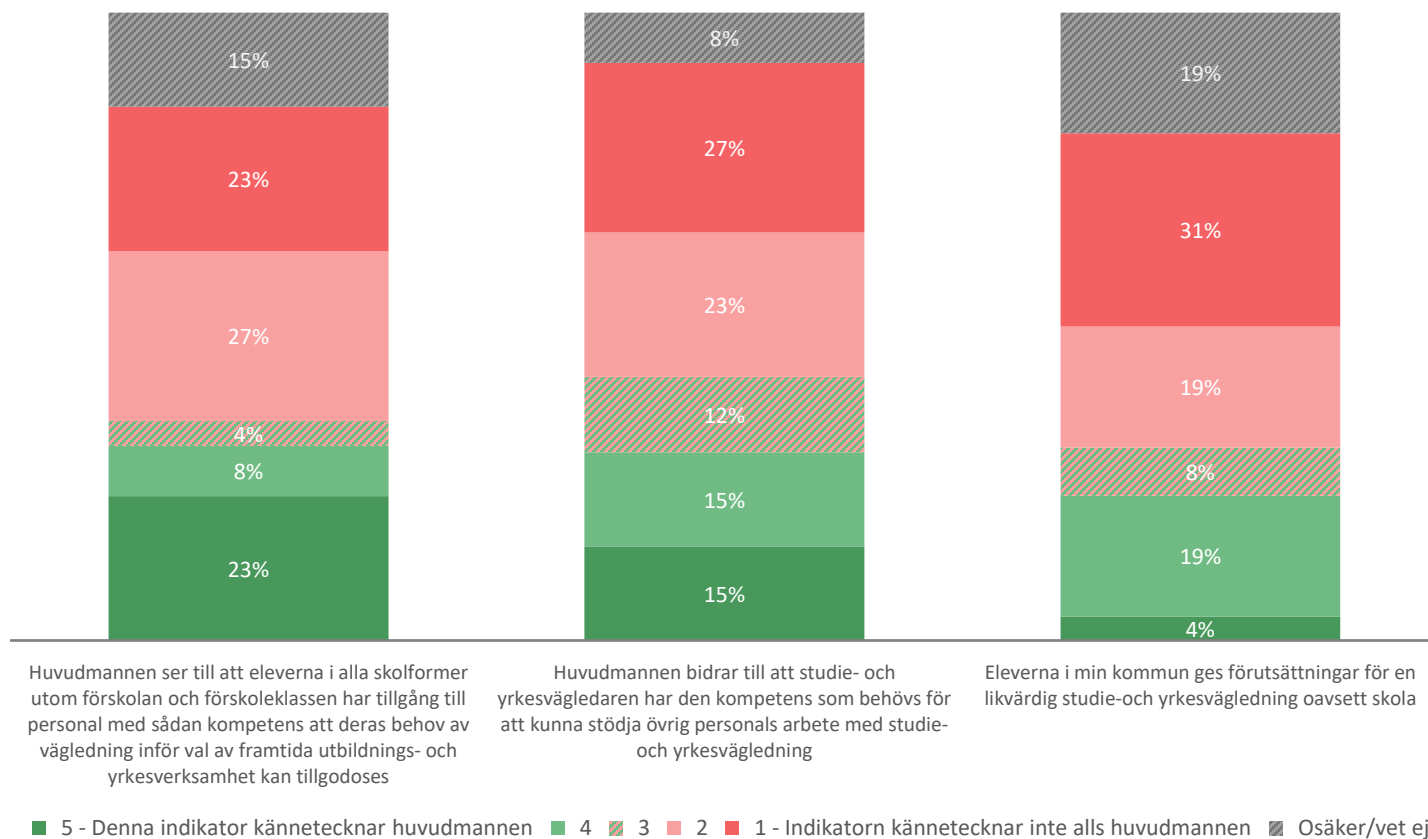

För totalsiffror, se nationella rapporten!

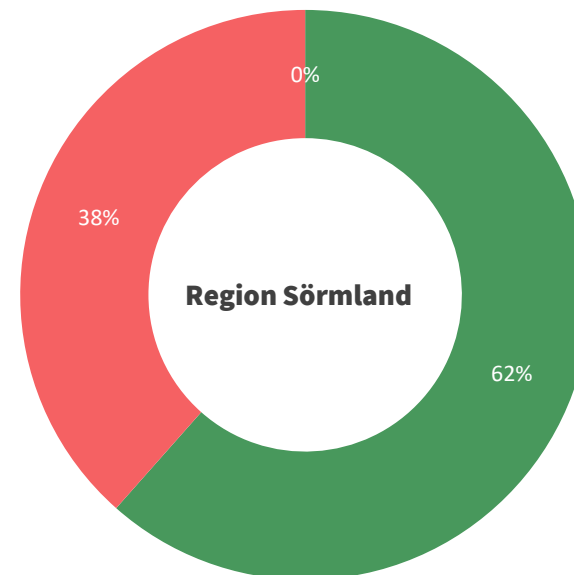
Kvalitetsindikatorer för SYV i Region Sörmland: Huvudmannanivå

För totalsiffror,
se nationella
rapporten!

Drygt 6 av 10 har deltagit i en kurs, projekt eller utbildning under det senaste året

**Total:
Andel "Ja": 58%**

Har du eller annan personal på din skola de senaste åren deltagit i någon utbildning, projekt eller använt er av något material som syftar till att utveckla SYV-verksamheten?

■ Ja ■ Nej ▨ Osäker/vet inte

i

På nästkommande sidor tar vi del av kurser, material eller projekt som Syvar tagit del av under det senaste året samt vilken effekt/resultat detta lett till.

Vad är det för utbildningar, projekt eller material Syvar i Region Sörmland tagit del av under det senaste året och vilka resultat ledde det till?

”Jag som SYV har deltagit vid: #HejSYV utbildning gällande arbete med "Hela skolans ansvar" för Studie- och yrkesvägledning. Heldags konferens med Svenskt näringsliv med fokus på Sörmland som region. Jag som SYV har på eget initiativ tillhandahållit skolmaterial från Eduna.se dels som allmän information till elever (yrkeskort), men även delat ut till Förstelärare i SO ämnet materialet "Välkommen till arbetsmarknaden". SYV har förmedlat en film från Svenskt gällande Prao som visats för elever på mentorstid, inför PRAO. Katalog "framtidsvalet" finns på SYV. SYV, rektor och mentorer har deltagit i ett internt pilotprojekt inom kommunen avseende digital plattform för samordning av PRAO.”

”SYV försöker hålla frågan/frågorna kring hela skolans levande, men upplever inget större intresse från övrig skolpersonal, stöd från huvudman/skolledning saknas. Frågan frågorna har aktualiserats men prioriteras ej, det står och faller med hur mycket SYV orkar driva frågan vidare. Svårt intresse från övriga, SYV blir tillslut obekvämt när huvudman och skolledning inte förstår/vill kännas vid frågan.”

- Grundskolesyv, Region Sörmland

”Vi har påbörjat ett arbete med att skapa en syv-plan för skolan och påbörjat diskussion med huvudman om att vi ser ett stort behov av en syvsamordnare för gymnasiet.

”Precis påbörjat arbetet så inte sett något resultat.”

- Gymnasiesyv, Region Sörmland

”Vägledarkalendariet Studie- och yrkesvägledning i migration – att stödja nyanländas karriärprocesser Utveckla gymnasieskolans introduktionsprogram.”

”Samarbete mellan lärare, rektor och SYV på gymnasiet.”

- Gymnasiesyv, Region Sörmland

03

INNEHÅLL, PLANERING OCH DIMENSIONERING

03

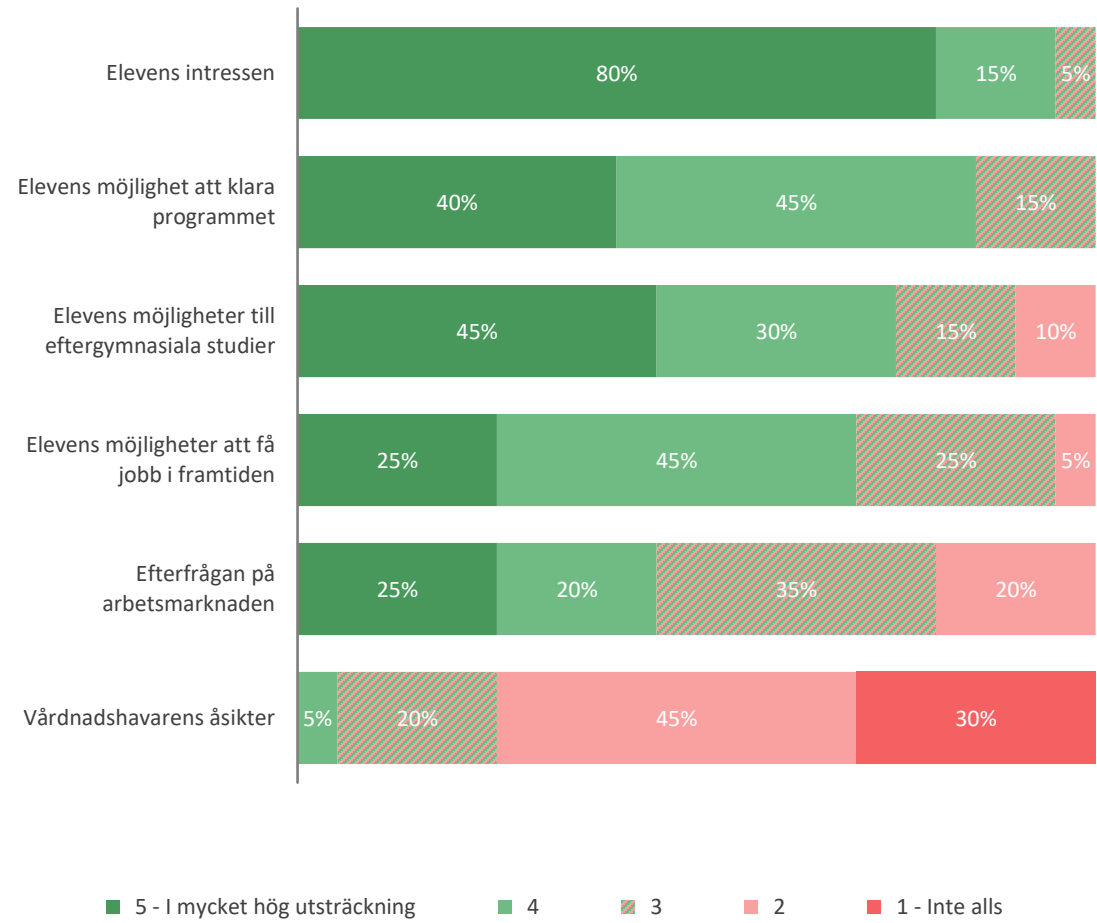
Innehåll, planering och dimensionering

I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

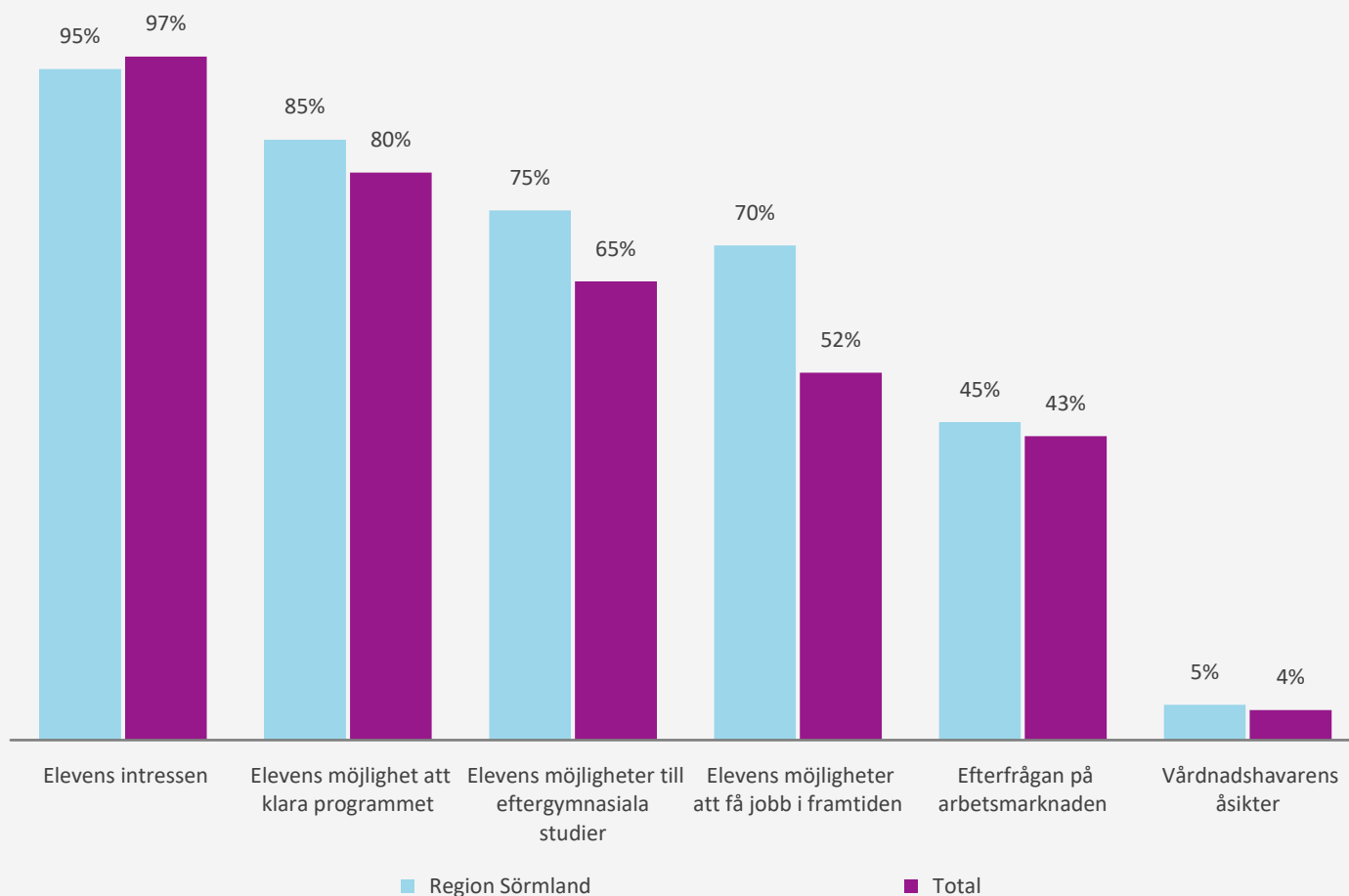
- Om du tänker på en typisk situation där du vägleder kring val av gymnasieprogram. I vilken utsträckning brukar du beakta följande faktorer i din vägledning?
- Informeras dina elever om arbetsmarknadens framtida kompetensbehov?
- Om du tänker på information kring arbetsmarknaden. Vilket/vilka format föredrar du för din egen omvärldsbevakning?
- Övergripande, tycker du att dessa förändringar är...?
- Kände du till dessa förändringar sedan tidigare?
- Tror du att det kommer att påverka studie- och yrkesvägledningen på din skola?
- Tror du att det kommer att påverka ditt egna arbete?
- Behöver du ny information kring arbetsmarknadens behov med anledning av detta?
- Behöver du kompetensutveckling med anledning av detta?

Elevers intressen är i särklass det som beaktas mest i Region Sörmland

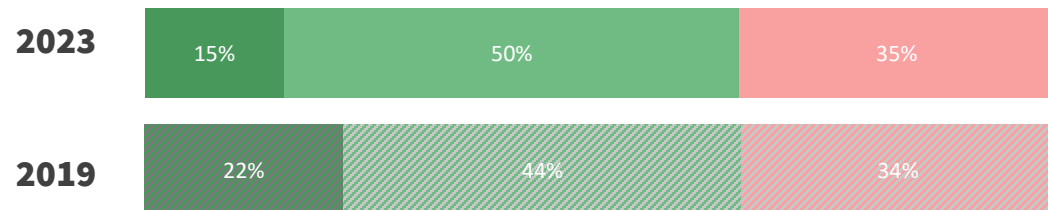
I Region Sörmland beaktas flera aspekter i högre utsträckning än snittet nationellt

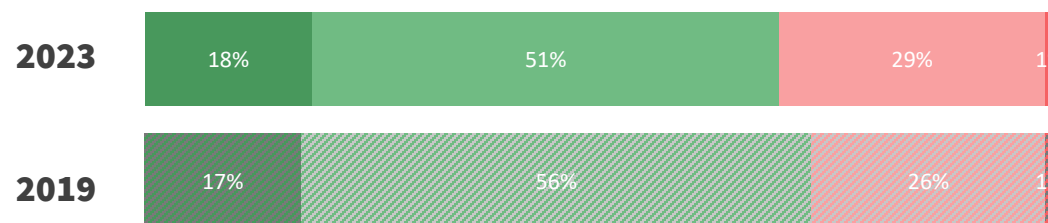
I Region Sörmland är det något färre, jämfört med 2019, som svarar att eleverna alltid informeras om arbetsmarknadens framtida kompetensbehov

Informeras dina elever om arbetsmarknadens framtida kompetensbehov?

Region Sörmland:

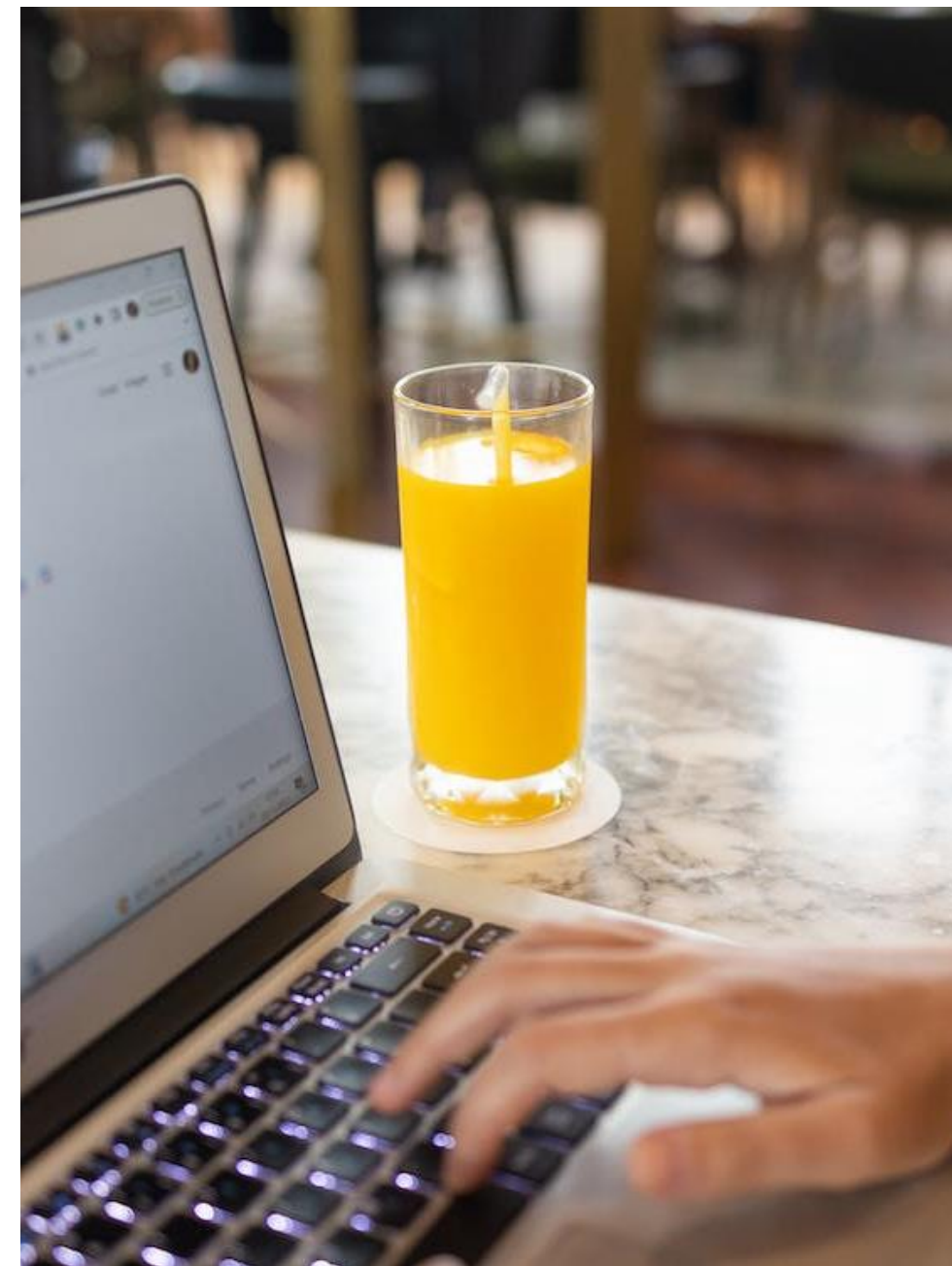
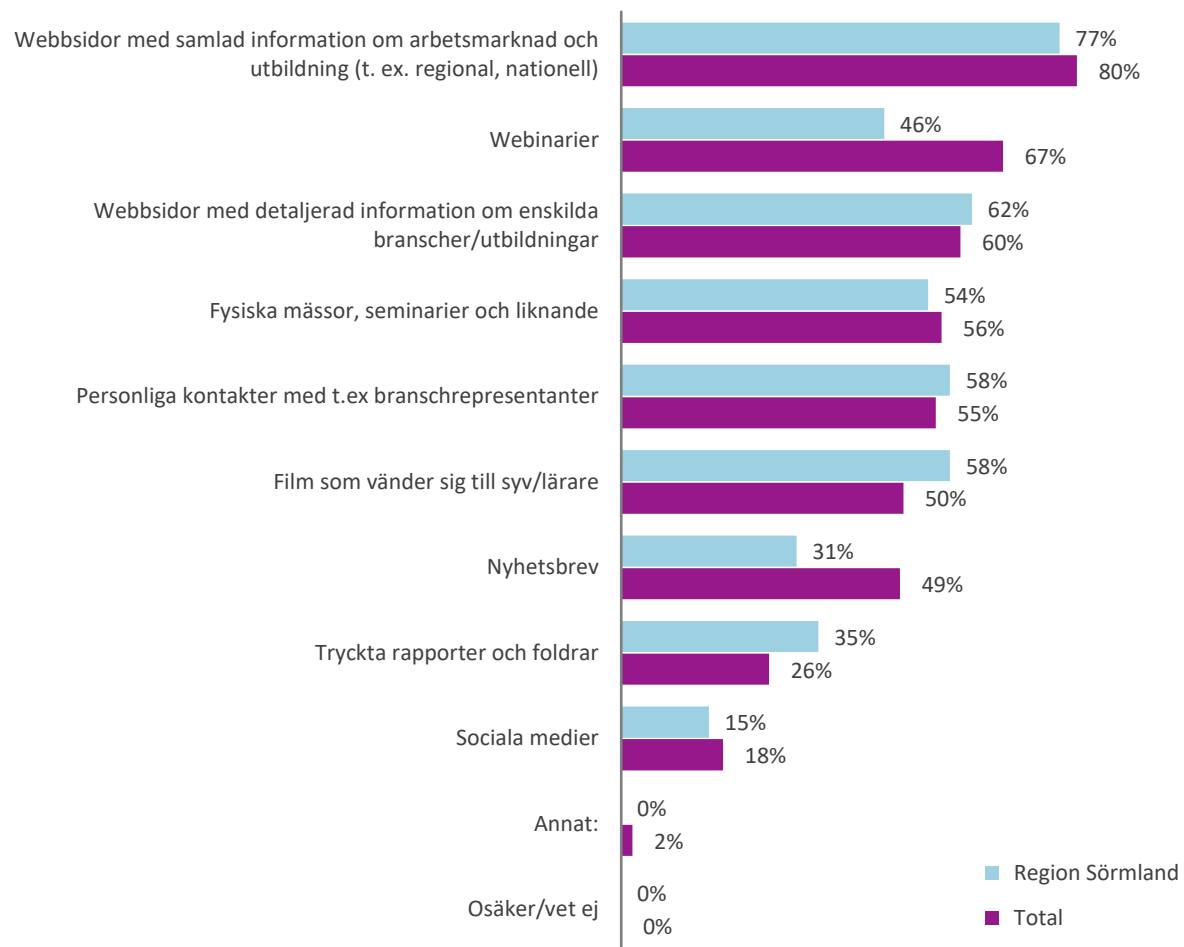
Total:

■ Ja, alltid ■ Ja, ofta ■ Nej, sällan ■ Nej, aldrig

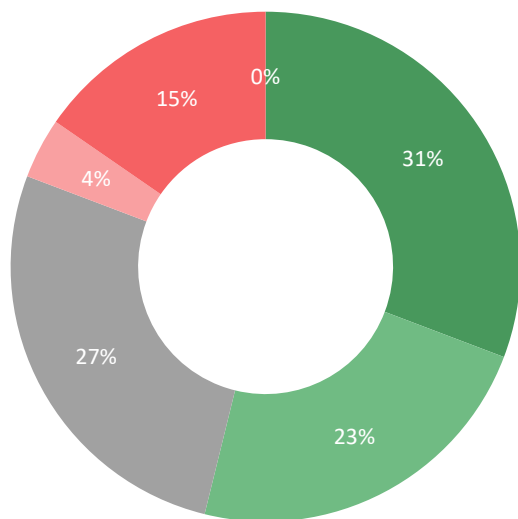
Webinarier och nyhetsbrev är mindre populärt bland Syvar i Region Sörmland när det kommer till information kring arbetsmarknaden

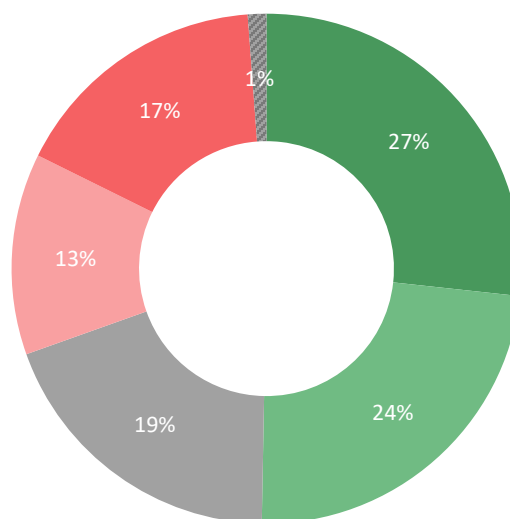
Riksdagen har beslutat att när huvudmän som bedriver utbildning på gymnasial nivå bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas ska de bland annat väga in både elevers efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Kännedomen kring Riksdagens beslut är ungefär lika stor i Region Sörmland som nationellt

Kände du till dessa förändringar sedan tidigare?

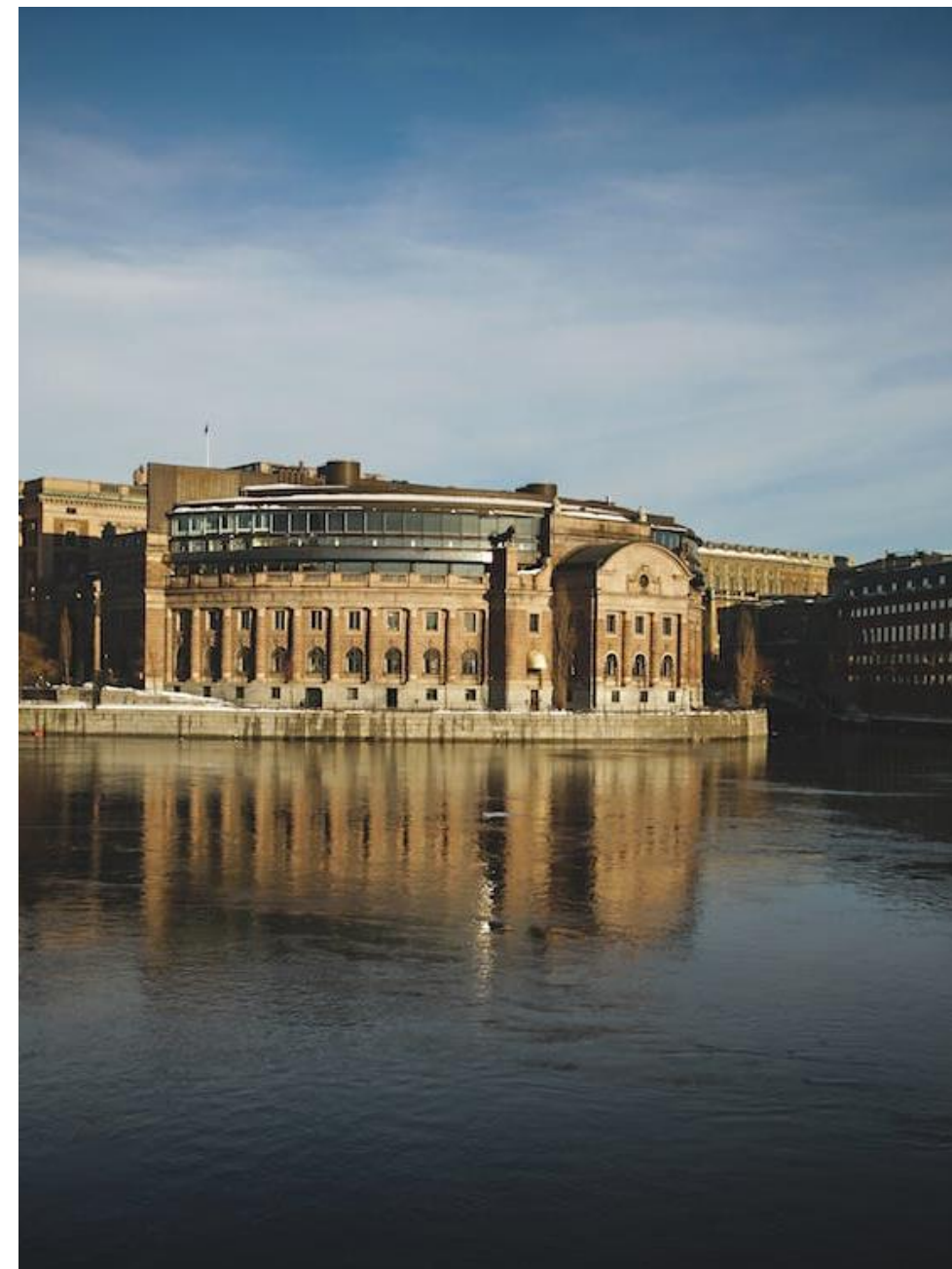

Region Sörmland

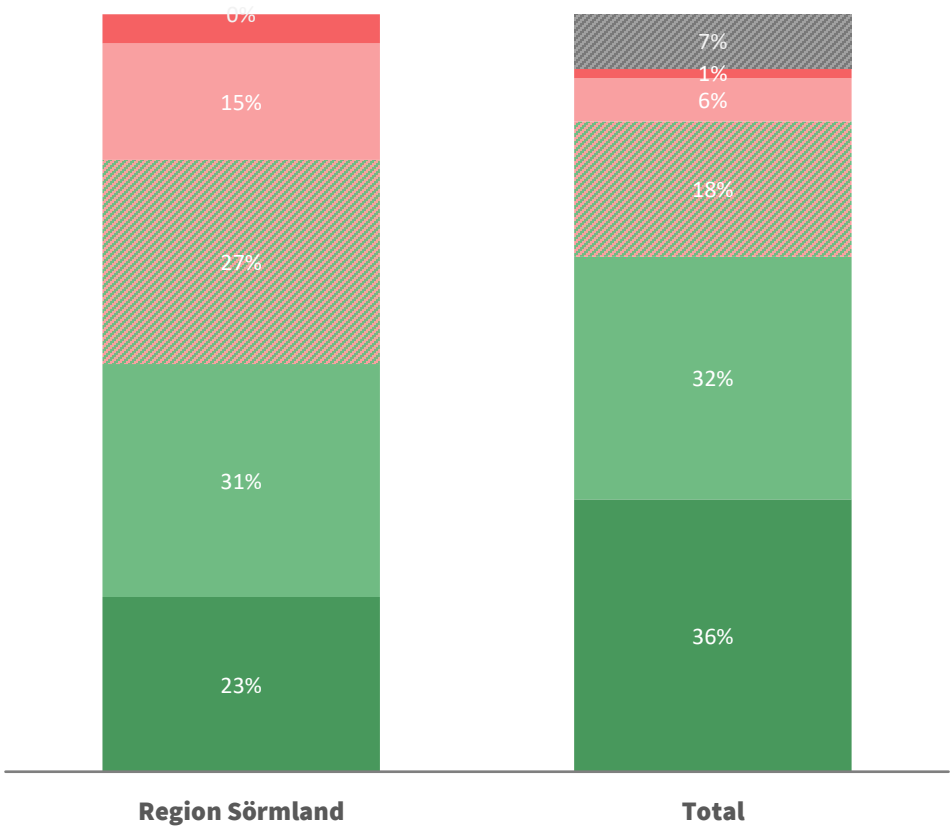
Total

■ 5 - I mycket stor utsträckning ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 - Ingen utsträckning alls ■ Osäker/vet ej

Syvar i Region Sörmland är lite mer negativt inställda till regeringens beslut än landet i övrigt

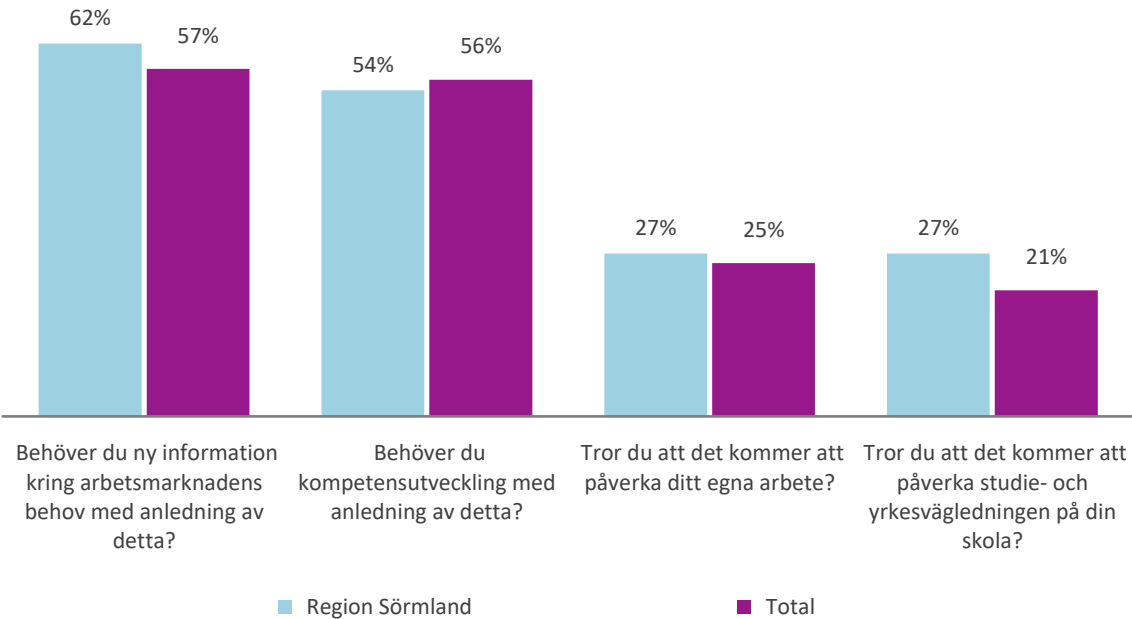

■ Mycket positiva ■ Lite positiva ▨ Varken eller ■ Lite negativa ■ Mycket negativa ■ Osäker/ vet ej

Främst är det mer information kring arbetsmarknadens behov och kompetensutveckling som efterfrågas, både nationellt och i Region Sörmland

Vad som efterfrågas:

A background image showing a business meeting. Two people are shaking hands over a desk. On the desk, there is a laptop, a clipboard with papers, and some folders. The scene is dimly lit with a blue tint.

04

SAMVERKAN

04

Samverkan

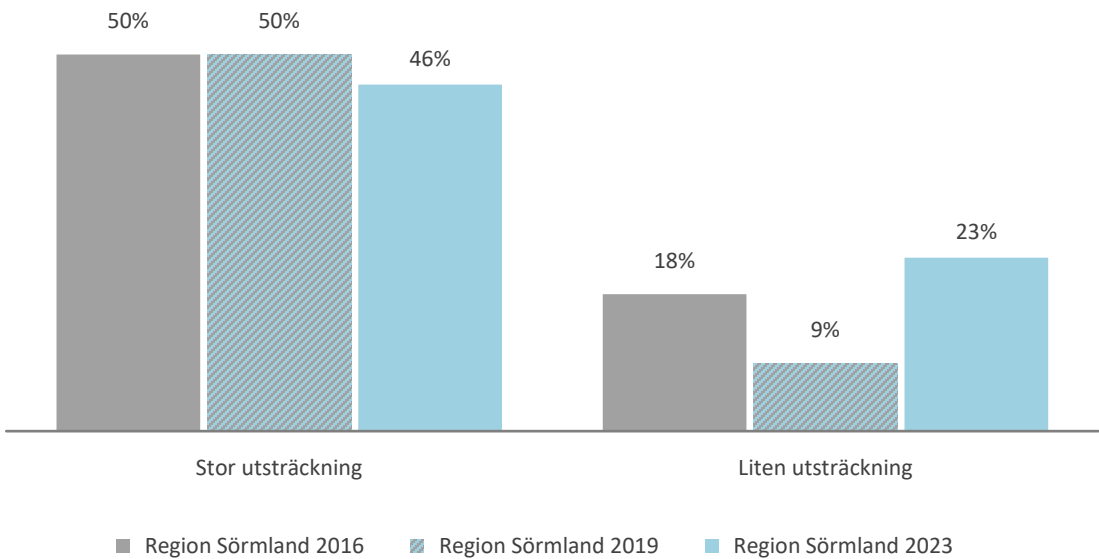
I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

- I vilken utsträckning samverkar din skola/enhet/verksamhet med arbetslivet?
- Hur ser du på dina elevers möjligheter att få jobb inom regionen efter deras högsta avslutade utbildning?
- Var vänlig ta ställning till följande påståenden:
 1. Prao stärker elevernas förmåga att välja till gymnasiet
 2. Att eleverna har prao leder till bättre kvalitet i studie- och yrkesvägledningen
- Finns det något du anser kan göras lokalt i din region/kommun för att stärka studie- och yrkesvägledningen?
- Du som svarat ja, ge exempel på vad som skulle kunna göras

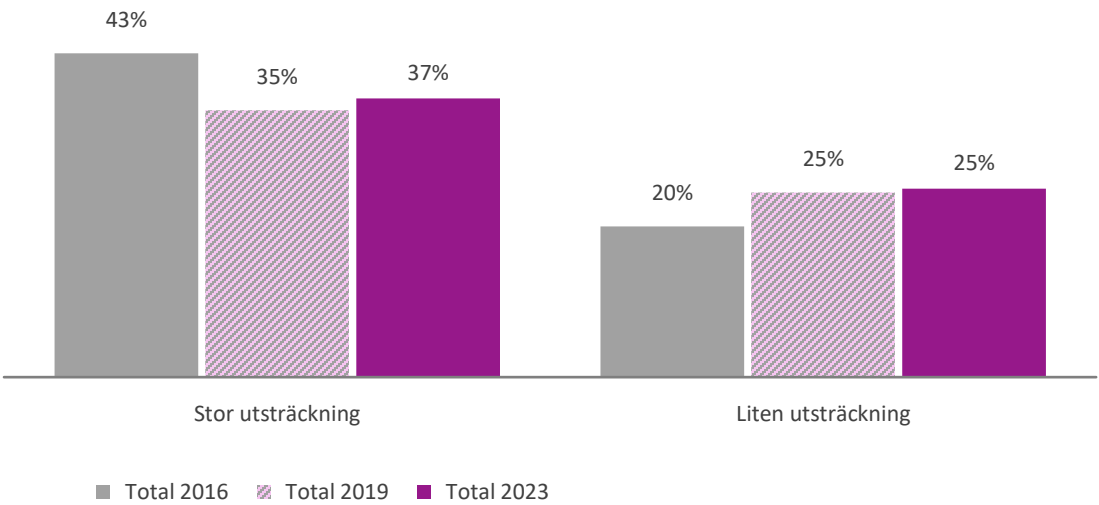
Trots ett högre samarbete än genomsnittet samverkar allt färre med arbetslivet inom Region Sörmland

I vilken utsträckning samverkar din skola/enhet/verksamhet med arbetslivet?

Region Sörmland:

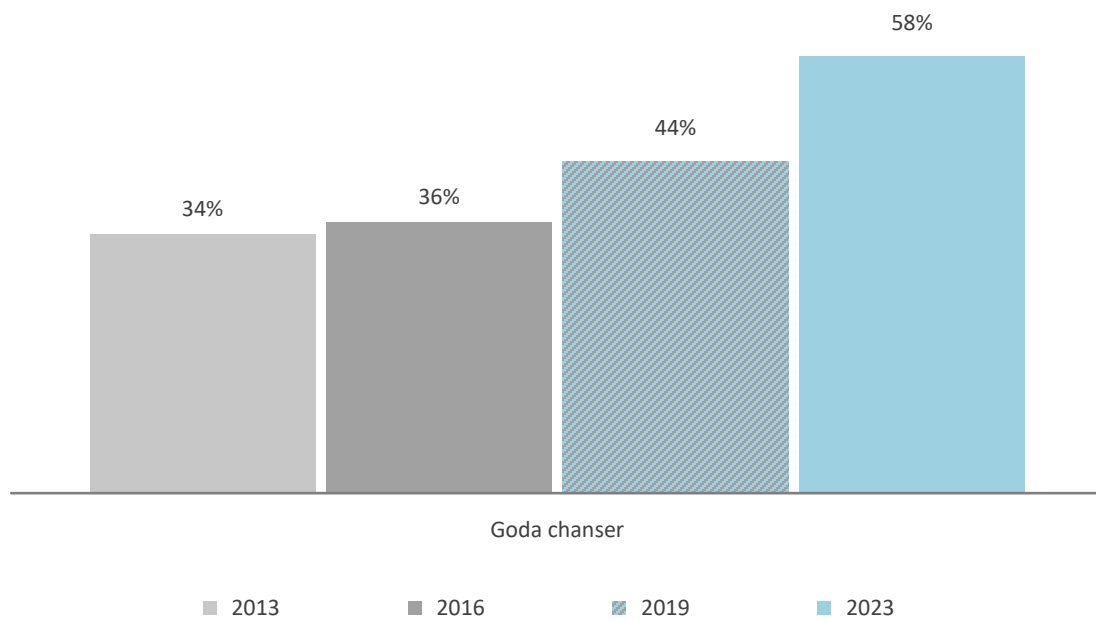
Total:

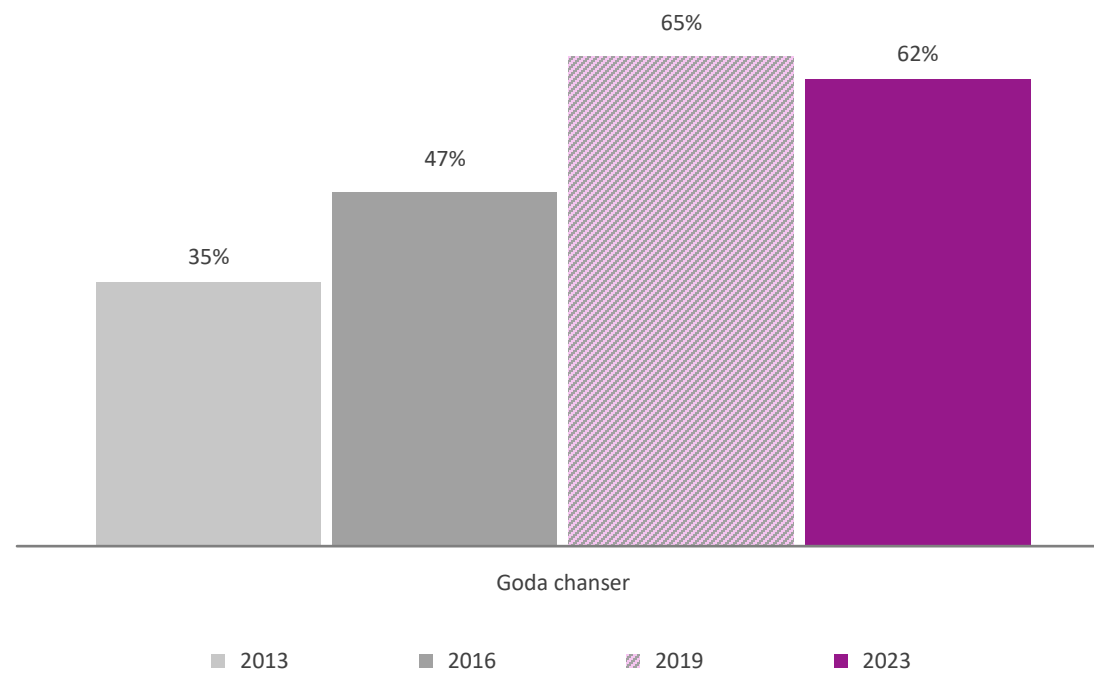
I regionen ser Syvar mer positivt på elevers möjligheter att få jobb efter avslutad utbildning än tidigare år

Hur ser du på dina elevers möjligheter att få jobb inom regionen efter deras högst avslutade utbildning?

Region Sörmland:

Total:

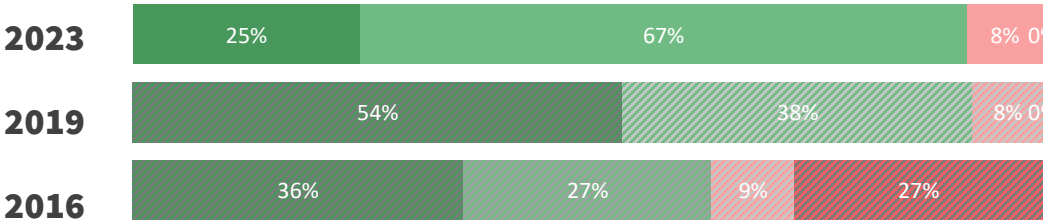

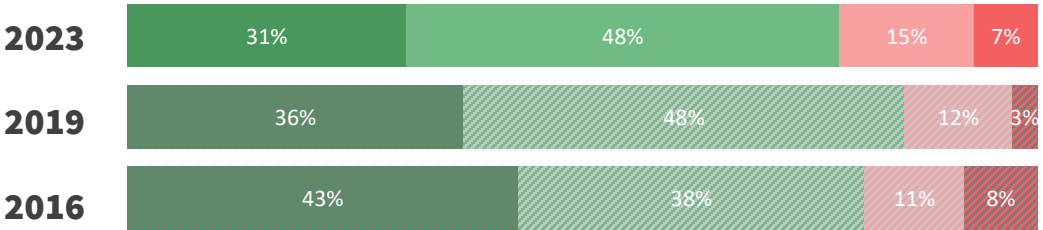
En mindre andel i Region Sörmland instämmer helt på påståendet att prao stärker elevernas förmåga att välja till gymnasiet

”Prao stärker elevernas förmåga att välja till gymnasiet”

Region Sörmland:

Total:

■ Instämmer helt ■ Instämmer delvis ■ Instämmer delvis inte ■ Instämmer inte

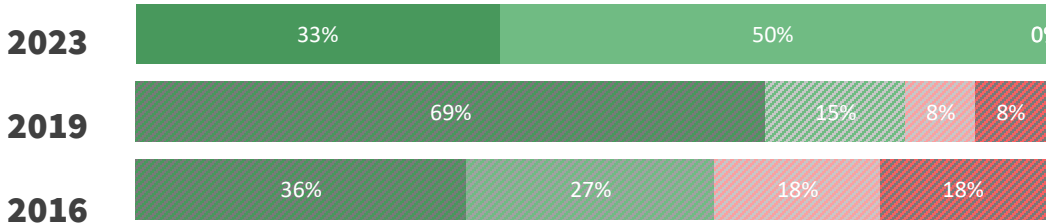

Hela 17% i Region Sörmland svarar i år att de är osäkra/vet ej. Det sticker ut jämfört med både totalen och tidigare år där samma siffra ligger någonstans mellan 0-2%.

Både nationellt och i Region Sörmland är det färre som instämmer helt i påståendet att prao leder till bättre kvalitet i vägledningen

”Att eleverna har prao leder till bättre kvalitet i studie- och yrkesvägledningen”

Region Sörmland:

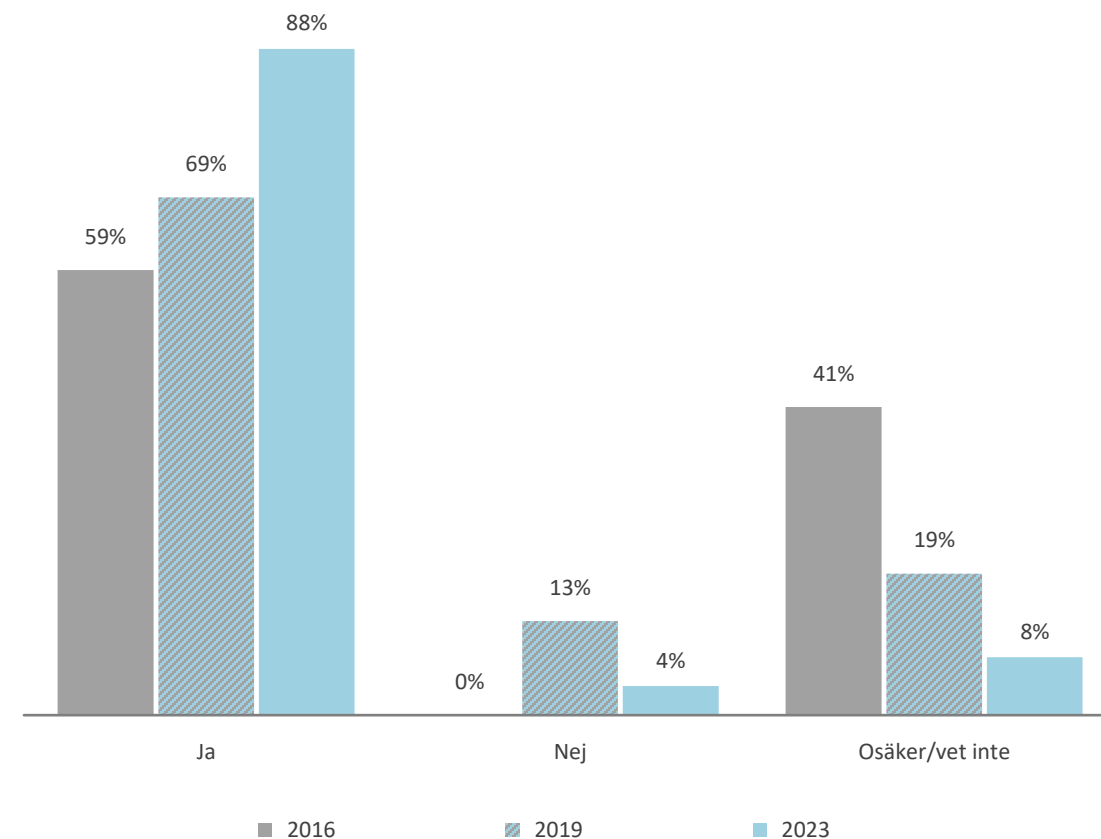
Total:

■ Instämmer helt ■ Instämmer delvis ■ Instämmer delvis inte ■ Instämmer inte

Betydligt fler i Regionen anser att det finns något att göra för att stärka studie- och yrkesvägledningen lokalt än tidigare år

Finns det något du anser kan göras lokalt i din region/kommun för att stärka studie- och yrkesvägledningen?

i

På nästa sida redovisar vi vad de som svarade ja med egna ord anser Region Sörmland kan göra för att stärka studie- och yrkesvägledningen lokalt.

Vi har, under flera år, låtit gruppen som tycker att det finns något att göra lokalt av kommun/region för att stärka studie- och yrkesvägledningen, med egna ord berätta vad de tycker bör göras. Sådär säger studie- och yrkesvägledare i Region Sörmland:

”Förbättrat utbud av praoplatser inom fler branscher. kanske särskilt bland dem som menar att de behöver utbildad personal. Krav på utbildade studievägledare på alla nivåer 1-9 samt såklart gymnasiet etc. Likvärdig vägledning och arbetsbeskrivningar. SYV planer med krav på utvärdering om vad som gjorts. Fler samarbeten grundskola och gymnasium.”

- Grundskolesyv, Region Sörmland

”Att näringslivet ställer upp mer kring prao och ser möjligheterna mer än problemen.”

- Grundskolesyv, Region Sörmland

”Stärka lärarnas arbete med att integrera studie- och yrkesvägledning i hela skolan. Jobba mer systematiska med att utvärdera och följa upp behovet av vägledning inför planerade aktiviteter.”

- Grundskolesyv, Region Sörmland

”Tydlighet vad som innefattar att ha kontakt med arbetslivet. Jag jobbar på en skola som har yrkesprogram och de program samarbetar med arbetslivet inom den branschen men jag som syv vill ju bredda elevernas handlingshorisont. Oavsett vilket gymnasieprogram man väljer behöver man kunna gå vidare till något annat och inte vara fast i samma yrke för man inte känner till annat. Kanske kan minska pressen inför gymnasievalet. Det är ju orimligt att man som 15-åring ska bestämma hela sin framtid.”

- Gymnasiesyv, Region Sörmland

Fråga: Du som svarat ja, ge exempel på vad som skulle kunna göras

Filter: Region Sörmland som svarat ”Ja” på frågan ”Finns det något du anser kan göras lokalt i din region/kommun för att stärka studie- och yrkesvägledningen?”

05

VUX

I detta kapitel hittar du svar på följande frågor:

- Vad av följande ingår i din tjänst som SYV?
- Inom vilka av följande områden skulle du framförallt vilja öka din kompetens?
- Hur ser du på dina elevers möjligheter att få jobb inom regionen efter deras högsta avslutade utbildning?
- Hur ser du på dina elevers möjligheter att få jobb inom regionen efter deras högsta avslutade utbildning?
- Totalt sett, hur väl rustad känner du dig för att vägleda elever inom följande grupper?
- Kan invånarna i er kommun enkelt se om ni erbjuder inledande kartläggning?
- Har ni en rutin för antagning efter inledande kartläggning?
- Har ni en övergripande plan för hur ni arbetar med vägledning inför, under och mot slutet av studier?
- I vilken utsträckning... (påståenden)

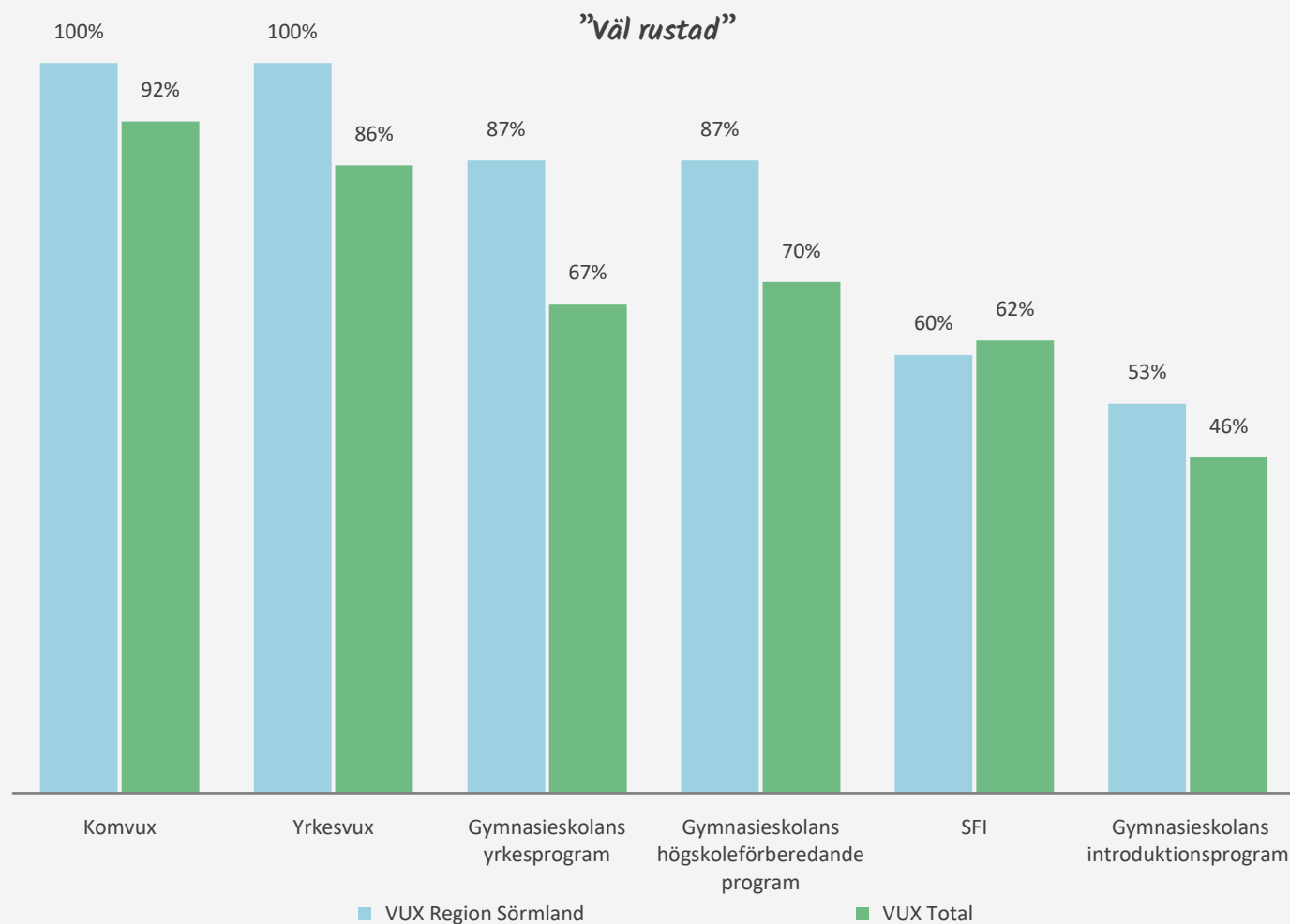
Observera att baserna för denna grupp i vissa fall kan vara relativt liten. Slutsatser från dessa siffror bör därför dras med försiktighet

Tjänsten som SYV för VUX i regionen har många likheter med hur det ser ut nationellt

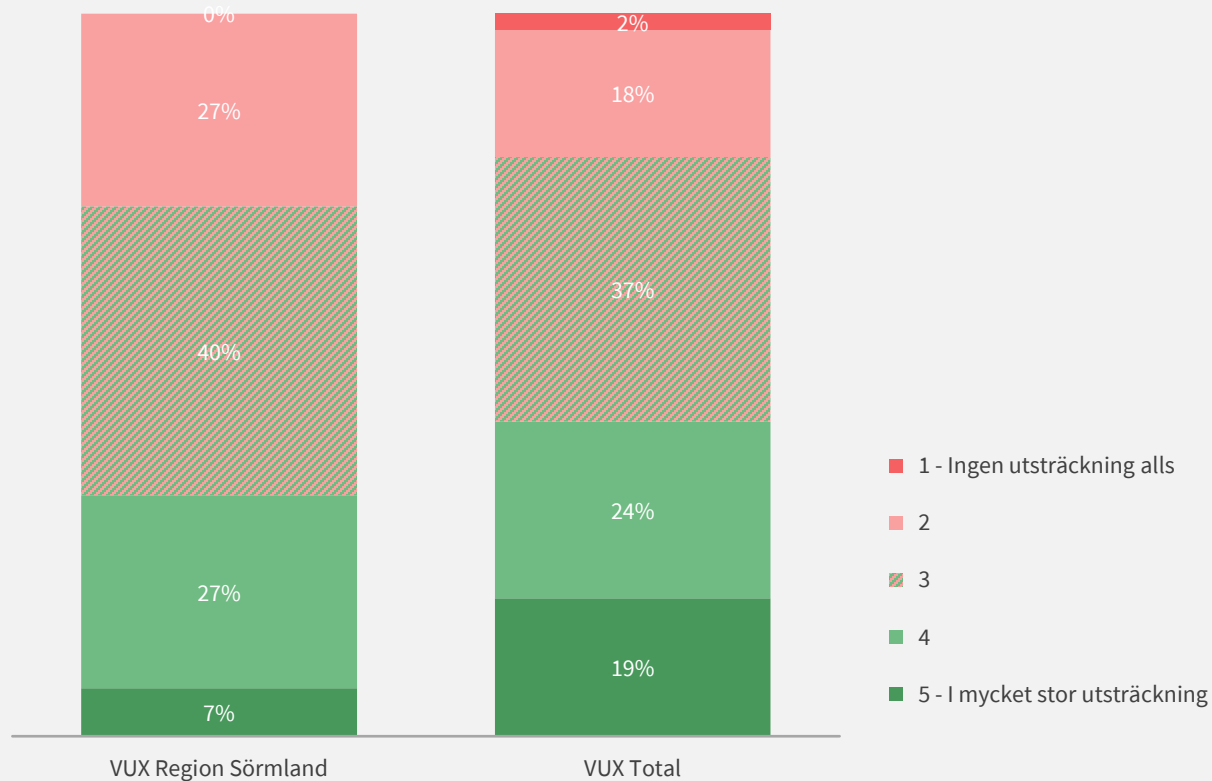
VUX Region Sörmland		VUX Total	
1.	100% Information om utbildningssystemet och utbildningsvägar	98%	Individuell vägledning/gruppvägledning
2.	100% Individuell vägledning/gruppvägledning	95%	Information om utbildningssystemet och utbildningsvägar
3.	87% Studieplanering/kursplanering	92%	Studieplanering/kursplanering
4.	80% Information om arbetsliv och arbetsmarknad	85%	Samverkan med lärare och andra syvar
5.	80% Samverkan med lärare och andra syvar	82%	Information om arbetsliv och arbetsmarknad
6.	73% Samverka med arbetslivet (föreläsare, studiebesök, temadagar,etc)	73%	Validering
7.	67% Validering	65%	Administration av intagning, antagning, omval etc.
8	53% Administration av intagning, antagning, omval etc.	59%	Samarbete med Arbetsförmedlingen
9.	53% Marknadsföring av skolan	56%	Uppsökande vägledning
10.	47% Samarbete med Arbetsförmedlingen	54%	Samverka med arbetslivet (föreläsare, studiebesök, temadagar,etc)

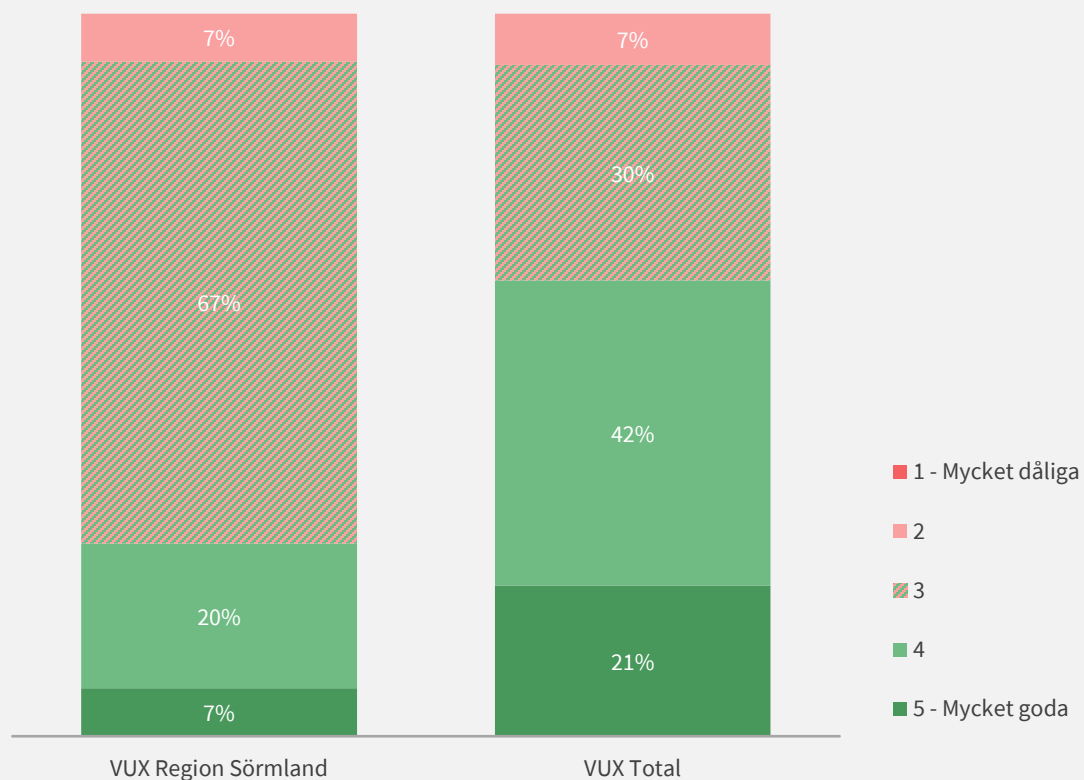
VUX i Region Sörmland känner sig bättre rustade för att vägleda de flesta grupper av elever

VUX i Region Sörmland uppger i lägre utsträckning att deras skolor samverkar med arbetslivet

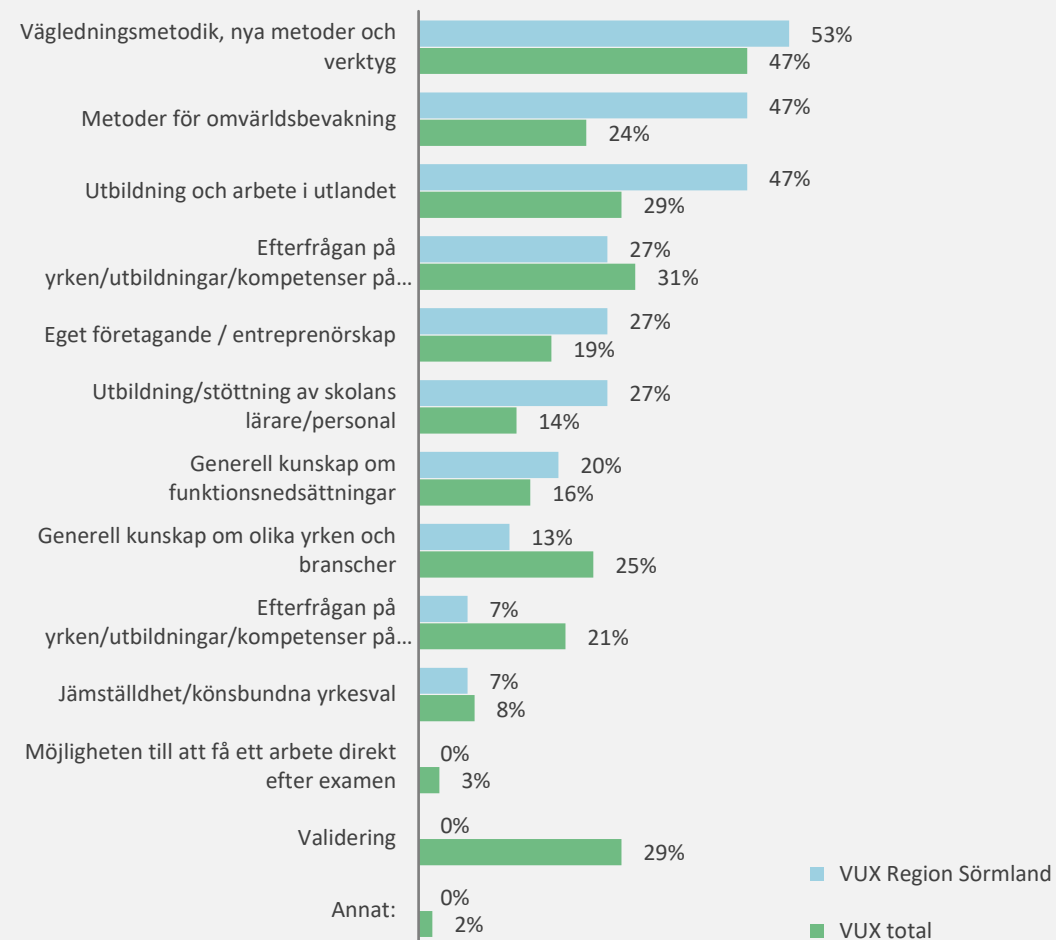

VUX i regionen är även något mindre optimistiska till deras elevers möjligheter att få jobb inom regionen

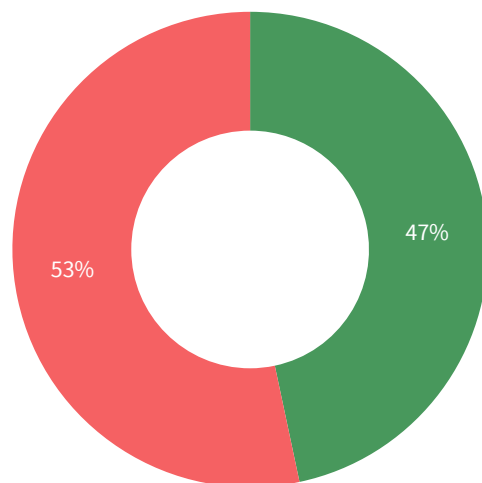

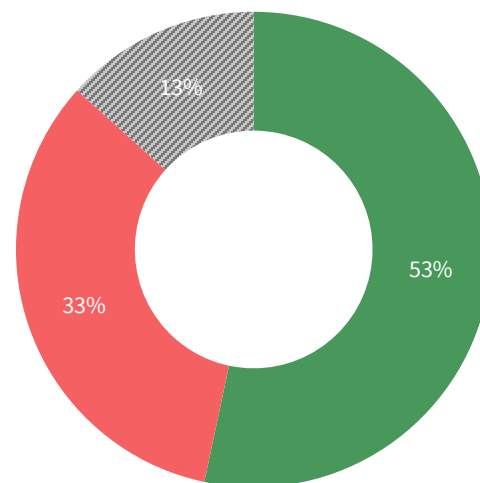
VUX i Region Sörmland är mer intresserade av att öka sin kompetens inom utbildning och arbete i utlandet

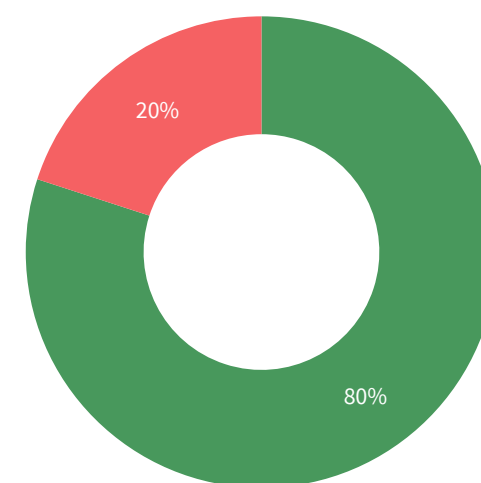
Majoriteten av VUX anser inte att information om kartläggning är lättillgänglig för regionens invånare

Kan invånarna i er kommun enkelt se om ni erbjuder inledande kartläggning?

Har ni en rutin för antagning efter inledande kartläggning?

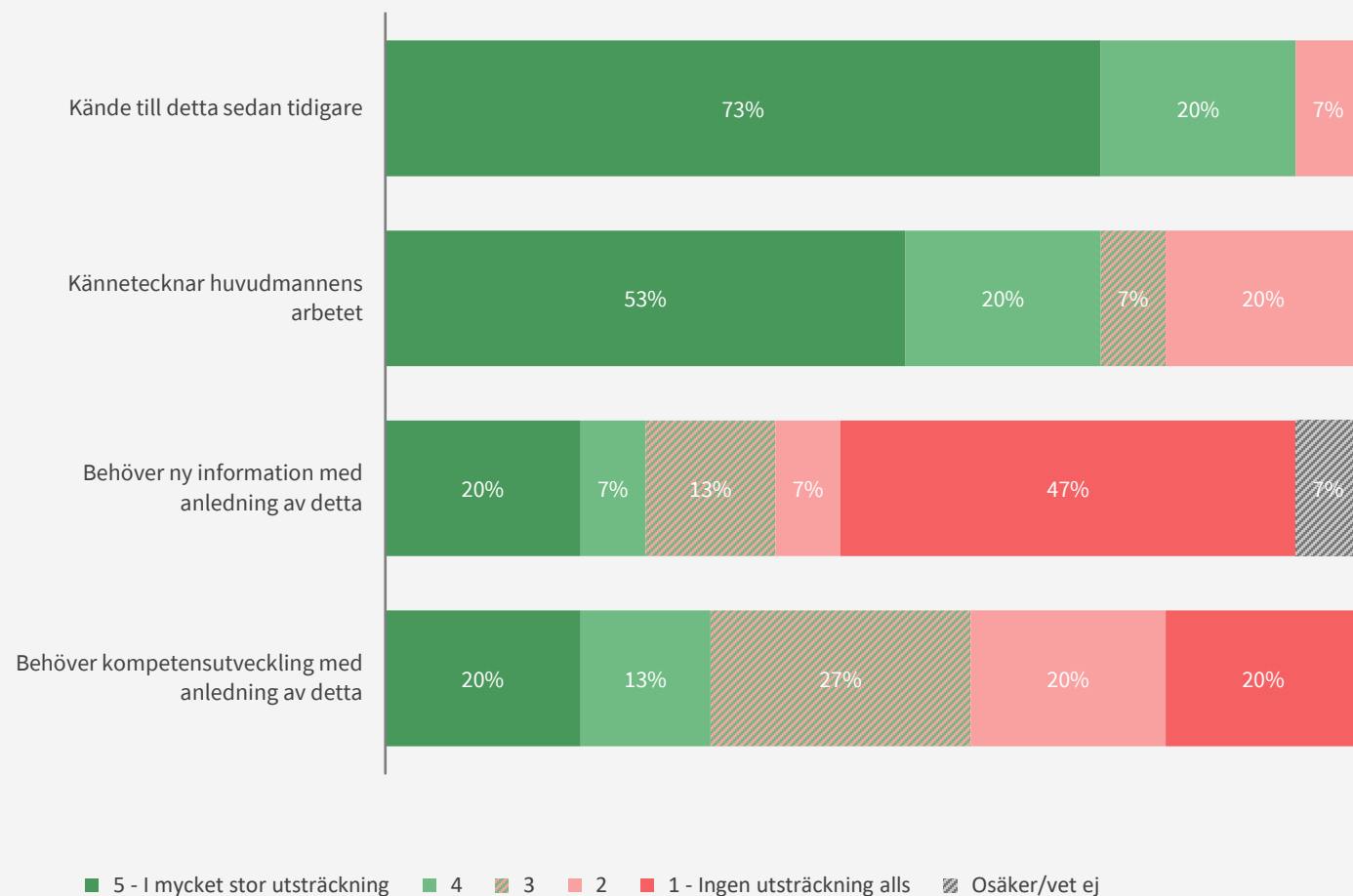

Har ni en övergripande plan för hur ni arbetar med vägledning inför, under och mot slutet av studier?

■ Ja ■ Nej ■ Osäker/vet ej

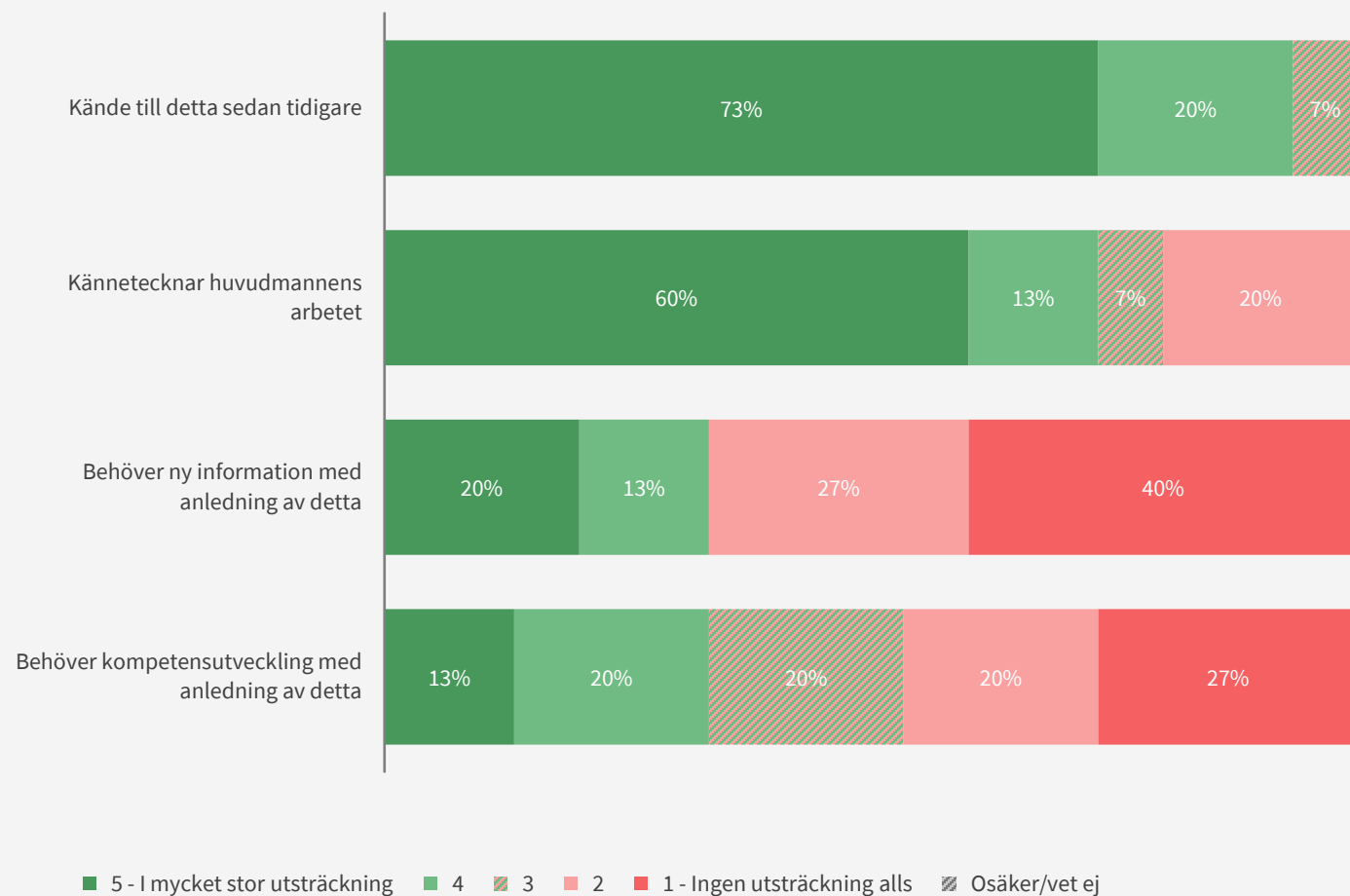
Hemkommunen ska se till att den som vill få sitt kunnande kartlagt inför utbildning eller prövning inom komvux erbjuds en inledande kartläggning.

Majoriteten i regionen kände till bestämmelsen sedan tidigare och få upplever att de behöver information eller kompetensutveckling med anledning av detta

**Om en elev behöver en validering ska
huvudmannen för komvux erbjuda
det, utifrån vissa förutsättningar.**

Majoriteten av VUX i Region Sörmland kände även till bestämmelsen om validering

HEJ
SYV.

ungdoms
barometern

